RZEMIOSŁO

MIESIĘCZNIK

Organ Samorządu Gospodarczego Rzemiosła

REDAKCJA I ADMINISTRACJA WARSZAWA, UL. KRÓLEWSKA 23, TELEFON 665-57
KONTO P. K. O. 6066.

Nr. 16 **WARSZAWA, WRZESIEŃ 1937 r.** **Rok VI**

Międzynarodowa wymiana czeladników

Na konferencji Międzynarodowej Centrali Rzemiosła, która odbyła się w dniach 23 — 25 października 1936 r. postanowiono zorganizować wymianę czeladników między poszczególnymi krajami, celem umożliwienia im zdobycia większego wykształcenia zawodowego i ogólnego.

Na tejże konferencji powołano specjalną komisję, która miała ustalić praktyczny sposób przeprowadzenia wymiany. Komisja ta na posiedzeniu we Frankfurcie nad Menem w listopadzie 1936 r. opracowała ogólne wytyczne międzynarodowej wymiany czeladników, mające być podstawą do specjalnych umów między poszczególnymi krajami.

Wytyczne stoją na stanowisku, że w większości krajów nie można organizować wędrówek czeladników zagranicznych na wzór wędrówek wewnętrzno-krajowych, chociaż w niektórych krajach np. w Niemczech takie wędrówki istnieją. Z tego względu wymiana międzynarodowa czeladników polegać będzie na skierowaniu czeladnika do ustalonego z góry warsztatu. Wymiana ma być jedynie wymianą czeladników, nie uwzględnia więc terminatorów, za wyjątkiem uczniów szkół technicznych i zawodowych oraz określa granicę wieku dla wymienionych na 18 — 30 lat.

Celem wymiany, jak wykazaliśmy, jest zdobycie większej biegłości w zawodzie, bądź osiągnięcie większego wyrobienia specjalnego z tego też względu czeladnik upatrzony do wyjazdu za granicę musi wykazać się dowodem uzdolnienia w myśl przepisów kraju rodziwnego, przy czym co najmniej winien mieć świadectwo z egzaminu czeladniczego.

Dla zapewnienia wymianie elastyczności i ułatwienia jej realizacji wytyczne przewidują zasadę wzajemnej równości liczby wymienianych czeladników nie wymagając zgodności zawodów, co byłoby w wielu wypadkach rzeczą trudną.

Czas trwania wymiany przewidziany jest na 1 rok, jako okres czasu najzupełniej wystarczający dla osiągnięcia celów wymiany. Umowy zawarte między organizacjami rzemieślniczymi poszczególnych państw określą warunki umowy o pracę, wcześniejszego jej rozwiązania, wynagrodzenia za pracę, instytucje powołane do rozstrzygania sporów i opieki nad wymienianymi czeladnikami i t.p W zasadzie wszelkie spory, wynikające z umowy o pracę winny być rozpatrywane przez organizację kraju w którym czeladnik gości i tylko wypadki specjalnej wagi o znaczeniu zasadniczym winny być rozpatrywane w porozumieniu z krajową organizacją czeladnika wraz z ewentualnym arbitrażem Międzynarodowej Centrali Rzemiosła. Wspomniane umowy między organizacjami rzemieślniczymi określą również prawa i obowiązki wymienianych czeladników opierając się przy tym na zasadzie, że wyjeżdżający za granicę czeladnik musi być traktowany w ten sam sposób, jak czeladnik krajowy. Stosuje się to również do instytucji ubezpieczeniowych i opieki społecznej. Wyjątki od powyższego możliwe są tylko na zasadzie wzajemności.

Kwestię finansową wymiany wytyczne rozwiązują w ten sposób, że czeladnik wyjeżdżający za granicę winien sam zapewnić sobie utrzymanie za pomocą zarobku w kraju, w którym gości. Koszty przejazdu ponosi bądź czeladnik osobiście, bądź jego organizacja krajowa.

Celem realizacji wymiany organizacja rzemieślnicza kraju goszczącego, gwarantuje przebywającemu czeladnikowi znalezienie odpowiedniej pracy u mistrza i zdobycia u niego praktyki w zawodzie lub specjalizacji.

Miejsce pracy czeladnika powinno być tak wybrane, by posiadając tylko początki znajomości języka mógł on porozumieć się od pierwszej chwili przybycia, a w miejscu pobytu osiągnąć w języku tylko większą biegłość.

Kontrola opieka i pośrednictwo w zakresie międzynarodowej wymiany czeladników leży, w ręku Międzynarodowej Centrali Rzemiosła, która będzie rejestrować umowy między organizacjami poszczególnych krajów oraz wydawać czeladnikom wyjeżdżającym za granicę odpowiednie dowody, stwierdzające zdobycie przez nich w kraju dowodu uzdolnienia.

Wymieniani czeladnicy po powrocie do kraju winni złożyć swojej organizacji szczegółowe sprawozdanie z pobytu za granicą.

Centrala Międzynarodowa będzie ułatwiać wymianę uwag o wynikach akcji między organizacjami rzemieślniczymi poszczególnych krajów.

Przedstawione wyżej wytyczne międzynarodowej wymiany czeladników czynią ją najzupełniej realną i pożyteczną. Szczególniej dla stosunków polskich może ona oddać duże usługi. Trzeba przyznać, że posiadamy niestety wiele braków w wykształceniu zawodowym a wielu specjalności nie ma u nas zupełnie. W tym stanie rzeczy możliwość uzupełnienia wiadomości zawodowych praktyką za granicą będzie ze wszech miar korzystna i ułatwi podniesienie ogólnego poziomu rzemiosła oraz powstanie nowych gałęzi specjalności w poszczególnych rzemiosłach.

Z drugiej strony w Polsce nie brak specjalności, za granicą nie znanych i warsztatów stojących na wyższym, niż przeciętny za granicą poziomie. Zainteresowanie za tym w międzynarodowej wymianie czeladzi nie leży tylko po naszej stronie.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu wyraziło ostatnio swą zgodę na udział Polski w międzynarodowej wymianie czeladników a Samorząd Gospodarczy Rzemiosła, rozpoczął prace nad jak najszybszą jej realizacją.

Reforma prawa przemysłowego

ZEBRANIE DELEGATÓW RZEMIOSŁA MAŁOPOLSKIEGO.

Do Związku Izb Rzemieślniczych R. P. nadesłano protest delegatów rzemiosła Nowosądeckiego, Starosądeckiego, Krynicy, Grybowa, Muszyny i Piwnicznej, którzy na zebraniu w dniu 22 sierpnia b. r. uchwalili stanowczo przeciwstawić się projektowi nowelizacji prawa przemysłowego w ujęciu wniosku p. Dyr. C. Ptasińskiego, uznając go za szkodliwy i wyrażając zdziwienie, że wyszedł on od Dyrektora Izby Rzem. w Lublinie. Jednocześnie zebrani uchwalili poprzeć wniosek o nowelizację prawa przemysłowego, wniesiony do laski marszałkowskiej przez Prezesa Zarządu Związku Izb Rzemieślniczych, Posła Antoniego Snopczyńskiego.

UCHWAŁA DELEGATÓW CECHÓW RZEŹNICKO-WĘDLINIARSKICH Z CAŁEJ POLSKI W GDYNI W DNIU 29 SIERPNIA 1937 R.

Zebrani w dniu 29 sierpnia 1937 r. na zjeździe delegatów Cechów Rzeźnicko-Wędliniarskich z całej Polski w Gdyni, reprezentanci ogółu rzemiosła rzeźnicko - wędliniarskiego w kraju stwierdzili m. in., że:

a) prawo przemysłowe z dnia 7 czerwca 1927 r. znowelizowane ustawą z dnia 10 marca 1934 r. dopuściło do ingerencji w zakresie produkcji rzemieślniczej nieprzeliczone szeregi osób, nieposiadających żadnego fachowego uzdolnienia do samoistnego prowadzenia rzemiosła, co ma najfatalniejszy wpływ na rentowność rzemieślniczych warsztatów pracy, jak i na dobrą jakość wyrobów rzemieślniczych.

b) wspomniane prawo przemysłowe — nieuwzględniające należytego rozgraniczenia rzemiosła od przemysłu fabrycznego — jest przyczyną w poważnej mierze, że wielki przemysł z całym rozmachem wkracza w dziedziną produkcji wyrobów rzemieślniczych, niszcząc rzemieślnicze warsztaty pracy i wypierając rzemiosło z dziedzin jego produkcji,

c) dawne prawo przemysłowe odebrało Cechom rzemieślniczym najżywotniejsze uprawnienia, a także prawa gospodarczego działania i podważyło w ten sposób znaczenie tych fundamentalnych komórek organizacyjnych rzemiosła — Cechów,

d) wspomniane prawo przemysłowe podcięło twórczą działalność Związków Cechów, pozbawiając rzemiosło należytej obrony, jak i instytucji koordynującej działalność Cechów.

e) dawne prawo przemysłowe pominęło w zupełności zagadnienie czeladzi rzemieślniczej, eliminując czeladź tę z wielkiej rodziny rzemieślniczej i popychając ją w objęcia różnych organizacyj, nie mających nic wspólnego

z rzemiosłem i przenoszących walkę klas ponad inne zagadnienia,

f) wreszcie — poprzez swoje rozporządzenie z dnia 20 lutego 1936 r. dawne prawo przemysłowe przyczynia się do likwidacji małych Cechów.

Z tych względów zebrani uchwalili domagać się *nowelizacji prawa przemysłowego* w myśl projektu nowelizacji, wniesionego przez pana posła Antoniego Snopczyńskiego do laski marszałkowskiej w Sejmie przy uwzględnieniu kilku poprawek w tymże projekcie.

Równocześnie zebrani *zaprotestowali* kategorycznie „przeciwko nierealnym pomysłom, jakie ostatnio wyłaniają się w związku ze sprawą nowelizacji prawa przemysłowego“, a zwłaszcza przeciwko projektowi dyrektora lubelskiej Izby Rzemieślniczej p. Cecycyljana Ptasińskiego.

Zebrani wyrazili ufność, że Pan Minister Przemysłu i Handlu — jako ojciec rzemiosła — przejdzie do porządku dziennego nad koncepcjami pana Ptasińskiego i weźmie pod uwagę jedynie postulaty prawdziwego i legalnego rzemiosła polskiego, które uosabia wspomniany projekt, znajdujący się u laski marszałkowskiej w Sejmie.

REZOLUCJA RZEMIOSŁA PIEKARSKIEGO WOJEWÓDZTWA POZNANSKIEGO.

Rzemiosło piekarskie zorganizowane w Stowarzyszeniu Mistrzów Piekarskich Województwa Poznańskiego, zgromadzone na Zjeździe Informacyjnym w dniu 5 sierpnia 1937 r. w sali Domu Rrzemieślniczego w Poznaniu po wysłuchaniu referatu i po zapoznaniu się z tezami p. Ptasińskiego, oraz przeprowadzonej dyskusji, uchwaliło zaprotestować zdecydowanie przeciwko temu projektowi, albowiem zdąża on do wprowadzenia w prawie przemysłowym takich zmian, które wpłynęły by nie tylko szkodliwie na zdrowy rozwój rzemiosła, lecz mogły by stan średni doprowadzić do całkowitego upadku.

Rzemiosło piekarskie, świadome destrukcyjnych skutków wprowadzenia zmiany prawa przemysłowego według tez p. Ptasińskiego, popierać może jedynie projekt, wniesiony już do laski marszałkowskiej, w opracowaniu którego to projektu włożyło nie mało trudu i wysiłku, kierowane troską o byt i należyty rozwój całego rzemiosła chrześcijańskiego w Polsce.

Rzemiosło piekarskie wyraża nadzieję, że do protestu przeciwko projektowi p. Ptasińskiego z Lublina, przyłączy się rzemiosło chrześcijańskie całej Polski, pomne tego, że przez wysuwanie nowych, a w dodatku szkodliwych dla rzemiosła chrześcijańskiego projektów — obraża się jego wolę, wyrażoną w kwietniu 1936 r. na ogólno-polskim kongresie rzemiosła chrześcijańskiego w Warszawie, gdzie rzemiosło chrześcijańskie całej Polski wypowiedziało się zdecydowanie za projektem wniesionym już do laski marszałkowskiej.

PROTEST RZEMIOSŁA FOTOGRAFICZNEGO.

Rzemiosło fotograficzne województwa poznańskiego i delegaci województw: warszawskiego, łódzkiego, pomorskiego i krakowskiego, zgromadzone w dniu 12 sierpnia 1937 r. na wielkim zebraniu protestacyjnym w sali Domu Rzemieślniczego w Poznaniu, zwołanym w celu zaprotestowania przeciwko zakusom na zawód fotograficzny ze strony drogerzystów, jak również zajęcia zdecydowanego stanowiska, sprzeciwiającego się wysuwanemu nowemu projektowi nowelizacji prawa przemysłowego przez p. Ptasińskiego z Lublina — po wysłuchaniu referatów oraz przeprowadzonej dyskusji, uchwaliło zaprotestować zdecydowanie przeciwko temu projektowi, albowiem wyłącza on zawód fotograficzny z pod miana rzemiosła, czyniąc z niego wolny zawód, mogący być wykonywany przez każdego, nawet nie posiadającego odpowiednich kwalifikacyj zawodowych.

Rzemiosło fotograficzne ufa, że Pan Minister Przemysłu i Handlu — jako ojciec rzemiosła — zechce uwzględnić w całej pełni postulaty prawdziwego rzemiosła, zawarte w projekcie nowelizacji prawa przemysłowego, wniesionym już do laski marszałkowskiej, a przejść do porządku dziennego nad wnioskami wysuwanymi przez p. Ptasińskiego z Lublina, przez co zapewni rzemiosłu fotograficznemu należyty rozwój i możność egzystencji.

UCHWAŁA CECHU CHRZEŚC. MISTRZÓW WĘDLINIARZY WE LWOWIE.

Cech chrześc. Mistrzów Wędliniarzy we Lwowie na nadzwyczajnym walnym zebraniu członków, odbytym w dniu 8 sierpnia 1937 r. we Lwowie, powziął uchwałę przeciwstawiającą się zdecydowanie wnioskom nowelizacji prawa przemysłowego, zawartym w tezach p. Dyr. Ptasińskiego, uznając, iż wpłynęłyby w razie realizowania szkodliwie na dalszy rozwój rzemiosła i przyczyniłyby się do pauperyzacji stanu rzemieślniczego. Równocześnie zebrani uchwalili poprzeć projekt nowelizacji prawa przemysłowego, wniesiony do laski marszałkowskiej w imieniu rzemiosła przez Posła Antoniego Snopczyńskiego, który w

przeważnej części, pokrywa się z faktycznymi dążeniami całego rzemiosła i posiada zdrowe inowacje, mające na celu rozwój i podniesienie rzemiosła.

Z OGÓLNO - POLSKIEGO ZJAZDU PIEKARSTWA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO.

Dnia 15 sierpnia b. r. odbył się w Warszawie Ogólno-polski zjazd piekarstwa chrześcijańskiego, w którym wzięło udział kilkuset delegatów z terenu całego kraju.

Na zjeździe tym wygłoszono m. innymi dwa referaty na temat nowelizacji prawa przemysłowego. Pierwszy p. J. Klinga stanowił rozpatrzenie tez projektu p. Ptasińskiego, nie odbiegając od zasadniczych założeń wspomnianego projektu. Referat ten wydał również autor w formie broszurki p. t.: „Zmiana ustawy przemysłowej". Następny referat p. Józefowicza, stanowiący koreferat poprzedniego, przeprowadzał tezę, iż rzemiosło winno poprzeć w całej rozciągłości projekt p. posła Snopczyńskiego, stwierdzając, iż o ile chodzi o ustrój i zakres działalności, jest on ze wszechmiar uzasadnionym.

USTAWODAWSTWO OGÓLNE

O ustanowieniu obowiązku składania deklaracji, stwierdzających podjęcie się wykonywania robót budowlanych

Przy uchwaleniu noweli do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23 poz. 202), Sejm uchwalił równocześnie rezolucję, wzywającą Rząd, aby w przepisach o nadzorze policyjno- budowlanym na podstawie art. 381 prawa budowlanego wydał zarządzenie, ustanawiające obowiązek składania przez osoby uprawnione do samoistnego wykonywania rzemiosł budowlanych odpowiednich deklaracji, stwierdzających podjęcie się wykonania robót obok deklaracji składanych przez kierowników robót.

Związek Izb Rzemieślniczych R. P. już w dniu 16 grudnia 1936 r. wystąpił w piśmie L. Pr. 4/6/36 do Ministerstwa Przemysłu i Handlu o jak najszybsze zrealizowanie wspomnianej uchwały Sejmu, proponując równocześnie, aby z uwagi na zamierzoną nowelizację rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 2 lipca 1929 r. o sporządzaniu i zatwierdzaniu projektów (planów) robót budowlanych i o trybie postępowania przy wydawaniu pozwoleń na budowę i użytkowanie budynków (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 456) uzupełnić § 12 powołanego rozporządzenia nowym ustępem czwartym o brzmieniu następującym:

„Przed przystąpieniem do wykonywania robót, wyszczególnionych w art. 333 i 334 prawa budowlanego właściciel budowy obowiązany jest spowodować złożenie władzom powołanym do sprawowania nadzoru policyjno-budowlanego, przez samoistnego wykonawcę robót mularskich i ciesielskich oświadczenia, stwierdzającego podjęcie się i przyjęcie odpowiedzialności za wykonanie robót mularskich i ciesielskich. Wykonawca robót musi być uprawniony do ich wykonywania w myśl przepisów prawa przemysłowego".

Ponieważ wniosek Związku Izb nie został w roku ubiegłym zrealizowany i dłuższy czas oczekiwał uwzględnienia, Związek Izb Rzemieślniczych ponownie podjął starania w Ministerstwie Przemysłu i Handlu o szybsze zrealizowanie tego tak ważnego dla rzemiosła budowlanego postulatu.

Ostatnio Ministerstwo Przemysłu i Handlu w piśmie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 8. 7. 1937 Nr. PR. II. 1/47 uwzględniło wniosek Związku Izb, projektując nadanie powyższemu przepisowi brzmienia następującego:

„Przed przystąpieniem do wykonania robót wyszczególnionych w art. 333 i 334 rozporządzenia powołanego w § 1 osoba podejmująca samoistne wykonanie tych robót w zakresie rzemiosła mularskiego i ciesielskiego powinna złożyć władzom powołanym do sprawowania nadzoru policyjnego, oświadczenie, stwierdzające podjęcie się wykonania wymienionych robót i przyjęcie za nie odpowiedzialności. Osoba składająca to oświadczenie powinna równocześnie wykazać, że posiada uprawnienie do wykonywania odnośnych robót w myśl przepisów prawa przemysłowego".

Sądzić zatem należy, że w najbliższym czasie zostanie ustanowiony prawnie obowiązek składania deklaracji, stwierdzających podjęcie się wykonywania robót budowlanych.

Przedłużenie zniżek komornego

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów z uwagi na przedłużenie okresu poboru podat-

ku specjalnego od wynagrodzeń do końca roku budżetowego t. j. do dn. 31. 3. 1938, zlecił Ministrowi Sprawiedliwości opracowanie projektu ustawy, przedłużającej zniżki komornego dla lokali mieszkalnych średnich do dn. 31. 3. 1938 r., a dla mieszkań najmniejszych (1- i 2-izbowych) nawet na okres dłuższy. Równocześnie projekt ten przewidywać ma stopniową i powolną likwidację ochrony lokatorów przez kolejne wyjmowanie w ciągu szeregu lat z pod jej działania poszczególnych kategorii mieszkań, poczynając od mieszkań większych. Postanowiono jednocześnie powierzyć sądom odraczanie terminu eksmisji w wypadkach wyjątkowych — podobnie, jak to przewiduje dekret Prezydenta Rzplitej z dn. 29. 9. 36 r., dotyczący odraczania eksmisji z lokali handlowych i przemysłowych.

W sprawie praw nabytych w nowych rzemiosłach

Związek Izb Rzemieślniczych R. P. wyraził w piśmie z dn. 2. 9. 1937 L. Pr. 9/11/37, skierowanym do Ministerstwa Przemysłu i Handlu następującą opinię o memoriale Zjednoczonego Komitetu dla Spraw Żydowskiego Rzemiosła z dn. 19 lipca 1937 r. Nr. 371 złożonym w Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

Zgodnie z p. 5 okólnika Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 7 grudnia 1936 r. Nr. PR. II — 2—10 za *zupełny dowód posiadania praw nabytych* do prowadzenia nowych rzemiosł uważać należy potwierdzenie zgłoszenia danego rodzaju przemysłu, wydane przed 30 czerwca 1936 r. W okólniku swym z dnia 25 czerwca 1937 r. Nr. PR. II. 1/85 Ministerstwo P. i H. wyjaśniło w uzupełnieniu powyższego, że potwierdzenie zgłoszenia, wydane przed 30 czerwca 1936 r. stanowi zupełny dowód posiadania praw — nabytych jedynie w odniesieniu do bieliźniarstwa i gorseciarstwa. Nie wystarcza, natomiast potwierdzenie zgłoszenia do uznania praw nabytych do prowadzenia ślusarstwa samochodowego i precyzyjnego, które już przed 30 czerwca 1936 r. mogły być tylko prowadzone na podstawie karty rzemieślniczej (na ślusarstwo), jako odłamy rzemiosła ślusarskiego.

Sytuacja prawna jest zatem taka, że za zupełny dowód posiadania praw nabytych w bieliźniarstwie i gorseciarstwie uznaje się potwierdzenie zgłoszenia danego rodzaju przemysłu, wydane przed 30 czerwca 1936 r., za takiż dowód odnośnie ślusarstwa samochodowego i precyzyjnego — kartę rzemieślniczą na ślusarstwo. Natomiast wszelkie inne środki dowodowe, zgodnie z powołanym na wstępie wyjaśnieniem Ministerstwa, winny ulec sprawdzeniu przy współudziale izb rzemieślniczych, nie zostało jednak ustalone, jakie to inne środki dowodowe uznać należy za wystarczające legitymujące petentów.

W tym stanie rzeczy zważywszy, że świadectwo przemysłowe, wykupione za r. 1936 stanowi niewątpliwy dowód prowadzenia danego rodzaju przemysłu, z drugiej zaś strony, że istnieje w tej mierze precedens, a mianowicie w myśl postanowień lit. a) pkt. 1. okólnika Ministerstwa Przemysłu i Handlu Nr. 52 z dn. 16 lipca 1935 r. Nr. PA. III 1/111 należy żądać w województwach centralnych i wschodnich niezależnie od przedstawienia zaświadczenia urzędu gminnego, stwierdzającego rozpoczęcie przed 16. XII. 1927 r. samoistnego prowadzenia danego rzemiosła również i przedłożenia świadectwa przemysłowego, wykupionego za r. 1927 (o ile dany warsztat był zobowiązany do wykupienia takiego świadectwa), — uznać należy zdaniem Związku Izb tryb postępowania, ustalony przez Izbę Rzemieślniczą w Warszawie (która żąda przedłożenia świadectwa przemysłowego za r. 1936) za słuszny i celowy, o ile nie odnosi się on do osób, które przedstawiają zupełne dowody posiadania praw nabytych — w postaci bądź potwierdzeń zgłoszenia danego rodzaju przemysłu (w zakresie bieliźniarstwa i gorseciarstwa), bądź kart rzemieślniczych (w zakresie ślusarstwa samochodowego i precyzyjnego), a to z tego tylko względu, iż Ministerstwo Przemysłu i Handlu dopuściło inne środki dowodowe.

W sprawie uznania wyrobu wędlin koszernych za odrębne rzemiosło

W dniu 4 stycznia 1937 r. Związek Izb Rzemieślniczych R. P. zgłosił w Ministerstwie Przemysłu i Handlu wniosek o uznanie „wyrobu wędlin z mięsa wołowego (koszernych)“ oraz „rzeźnictwa i wyrębu mięsa koszernego“ za odrębne rzemiosła.

Obecnie Związek Izb otrzymał od Ministerstwa Przemysłu i Handlu odpowiedź (pismo L. PR. II. 1/2) komunikującą, że wniosek Związku Izb Rzemieślniczych w sprawie wyodrębnienia wyrobu wędlin koszernych z rzemiosła wędliniarskiego zostanie rozpatrzony przy okazji zmiany listy rzemiosł, czego jednak Ministerstwo w najbliższym czasie nie przewiduje ze względu na prace nad nowelizacją prawa przemysłowego, natomiast w pracach tych wniosek Związku Izb będzie wzięty pod uwagę.

Czy budowa ogrodzeń drucianych wchodzi w zakres ślusarstwa

Do Związku Izb Rzemieślniczych R. P. zwróciła się Izba Rzemieślnicza w Poznaniu

pismem z dn. 1. V. 1937 r. Nr. P. E. II. 154/37 z prośbą o wyjaśnienie, czy budowa ogrodzeń drucianych wchodzi w zakres rzemiosła ślusarskiego, czy też jest przemysłem wolnym.

Zarząd Związku Izb Rzemieślniczych po omówieniu sprawy na posiedzeniu w dn. 30. VII. 1937 r. uchwalił wyrazić w poruszonej sprawie opinię następującą:

Budowa ogrodzeń drucianych może być wykonywana różnymi sposobami, a więc w ramach drewnianych, metalowych, słupach żelbetowych, murowanych i t. p.

W jednym tylko wypadku może ona stanowić przedmiot kompetencji warsztatu ślusarskiego lub kowalskiego o ile siatka sama o charakterze kraty, wykonanej z drutu grubszego niż ca 3 mm. zakładana jest na słupach żalaznych z profilowego żelaza, gdyż wymaga to umiejętności zawodowych wskazanych zawodów.

Wszelkie inne ogrodzenia siatkowe, wykonywane z siatek z drutu cieńszego, wykonanych sposobem fabrycznym nie wymagają specjalnego uzdolnienia zawodowego i zdaniem Związku Izb budowę tychże należałoby uznać za przemysł wolny.

Mając na uwadze, że i pierwszy przytoczony rodzaj ogrodzeń drucianych jest wykonywany w elementach składowych (rama z kratą drucianą) przez przemysł fabryczny i stanowi tylko fragment wytwórczości rzemieślniczej, a założenie samej kraty na słupach nie wymaga uzdolnienia zawodowego, przeto zdaniem Związku Izb budowę ogrodzień drucianych należałoby uznać za przemysł wolny.

W piśmie z dn. 27. 8. 1937 L. P. R. II 1/111 Ministerstwo Przemysłu i Handlu podzieliło punkt widzenia Związku Izb w omawianej sprawie.

SPRAWY PODATKOWE

Zestawienie porównawcze wpływów za okres od 1. IV. do 31. VII. w latach budżetowych 1936/37 i 1937/8

Wyszczególnienie podatków i opłat	Wpływy w tysiącach złotych za okres od 1. IV. do 31. VII.	
	1936/37	1937/38
Podatek gruntowy	17.630	10.810
Podatek od nieruchomości	29.168	30.171
Podatek przemysłowy . . .	61.551	72.487
Podatek dochodowy	83.702	91.722
Razem	192.051	205.190
Inne podatki bepośrednie i dodatki do podatków .	18.281	16.808
Specjalny podatek od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych	56.673	58.072
Opłaty stemplowe i daniny pokrewne	26.095	29.040
Ogółem	293.100	309.110

Terminarz płatności podatków bezpośrednich

a) w miesiącu wrześniu

został podany w „Rzemiośle" za miesiąc sierpień r. b. (patrz str. 24).

b) w miesiącu październiku

płatne są następujące podatki:

1) *do 7 października* — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w miesiącu wrześniu;

2) *do 15 października* — II rata półroczna podatku dochodowego (Dz. II) z tytułu kumulacji wynagrodzeń, otrzymanych w 1936 r.;

3) *do 15 października* — III zaliczka kwartalna na poczet podatku przemysłowego od obrotu za rok 1937 — przez osoby fizyczne nieprowadzące ksiąg handlowych;

4) *do 25 października* — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za miesiąc wrzesień 1937 r. w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w wrześniu przez wszystkie przedsiębiorstwa, obowiązane do ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia — a z innych przedsiębiorstw, przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii i przemysłowe I — V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe.

Uwaga: W tym samym terminie obowiązane są uiścić zaliczkę kwartalną na podatek przemysłowy od obrotu za III kwartał 1937 r. wszelkie inne przedsiębiorstwa, prowadzące dobrowolnie prawidłowe (uproszczone) księgi handlowe, o ile nie płacą one zaliczek miesięcznych.

5) *do 31 października* — II rata półroczna podatku od lokali.

Ponadto płatne są w październiku zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki,

na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

Z orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego

W sprawie wyłączenia spod egzekucji przedmiotów niezbędnych do wykonywania zawodu

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 14 sierpnia 1937 r. L. D. V. 7955/1/37 podało do wiadomości Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich Urzędów Skarbowych — wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 19 maja 1937 r. L. Rej. 4445/35.

W motywach wyroku N. T. A. stwierdził m. inn. co następuje:

„*Kwestię niezbędności przedmiotu do wykonywania zawodu,* o czym mowa w § 42 lit f) rozporządzenia Rady Ministrów z 25 czerwca 1932 r. (poz. 580 Dz. Ust.), *należy oceniać nie tylko ze stanowiska interesów wykonującego dany zawód, lecz również ze stanowiska zadań tego zawodu, a zatym także ze stanowiska interesu publicznego*".

(p. Dz. Urz. Min. Skarbu z r. 1937, Nr. 21, poz. 727).

W sprawie wysokości stawek podatku przemysłowego od obrotu dla tranzakcji eksportowych skórami surowymi

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu Nr. 20, z r. 1937, poz. 704 został ogłoszony okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 27 lipca 1937 r. L. D. V. 3 7567/4/37 w sprawie wysokości stawek podatku przemysłowego od obrotu dla transakcyj eksportowych skórami surowymi, który to okólnik poniżej przytaczamy:

„Ministrstwo Skarbu zarządza, iż od obrotów, osiągniętych z eksportu skór surowych, poczynając od dnia 1 lipca 1937 r., mają zastosowanie odpowiednie stawki podatku przemysłowego od obrotu, przewidziane w art. 7 ust. 1, pkt. 1-a) względnie pkt. 3-a) ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr. 46, poz. 339) w zależności od tego, czy przedsiębiorstwo eksportujące prowadzi księgi handlowe, czy też ksiąg takich nie prowadzi.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu cofa ulgę przyznaną eksporterom skór surowych okólnikiem z dnia 10 maja 1930 r. L. D. V. 3476/4/30 (Zbiór Okólników Ministerstwa Skarbu str. 127).

za Dyrektora Departamentu:
(—) *S. Kowalik*
Naczelnik Wydziału.

W sprawie ulg w państwowym podatku przemysłowym od obrotu dla tranzakcji na giełdach mięsnych

W N-rze 15 (sierpniowym) „Rzemiosła" str. 26 podaliśmy do wiadomości okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 26 lipca 1937 r. L. D. V. 36705/4/37 w sprawie ulg w państwowym podatku przemysłowym od obrotu dla transakcyj na giełdach mięsnych.

Okólnik ten został obecnie opublikowany w N-rze 20, poz. 708 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu z r. 1937.

W sprawie przyjmowania świadectw tymczasowych 4½% Wewn. Poż. Państw. na pokrycie zaległości podatkowych

W N-rze 22, poz. 737 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu został ogłoszony okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 17 sierpnia 1937 r. L. D. III 11435/4/37 w sprawie przyjmowania świadectw tymczasowych 4½% Wewn. Poż. Państw. na pokrycie zaległości podatkowych.

W okólniku tym Ministerstwo Skarbu wyjaśnia m. in., że do czasu wypuszczenia oryginalnych obligacyj 4½% Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r. mają kasy urzędów skarbowych przyjmować na zaległości podatkowe świadectwa tymczasowe.

Normy szacunkowe dochodowości na rok podatkowy 1937

Stołeczna Izba Rzemieślnicza otrzymała do zaopiniowania projekt okólnika Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie, w sprawie praktycznego stosowania norm szacunkowych dochodowości na rok podatkowy 1937 przez urzędy Skarbowe w Warszawie.

Izba Rzemieślnicza w Warszawie w dniu 2 września rb. Ldz 5872/37/Dyr. zgłosiła swe uwagi do projektu okólnika, streszczając je w sześciu odnośnych punktach.

W uwagach swych Izba Rzemieślnicza, m. in. zaznaczyła: a) by w stosunku do najmniejszych zakładów rzemieślniczych, zatrudniających właściciela bądź też nielicznych i niewykwalifikowanych pracowników, nie były stosowane z reguły najwyższe normy dochodowości; b) by w uzasadnionych przypadkach stosowano normy niższe od ustalonych; c) by stosowanie najniższych norm nie odnosiło się jedynie do przedsiębiorstw, położonych w jednej (północnej) dzielnicy miasta, lecz i do przedsiębiorstw — w innych dzielnicach i t. p.

Nadto Izba Rzemieślnicza, powołując się na praktykę z r. 1936, zwróciła się do Izby Skarbowej z prośbą o nadesłanie tabeli norm

szacunkowych dochodowości na rok podatkowy 1937, zatwierdzonych przez Ministerstwo Skarbu.

Opracowany przez Izbę Skarbową okólnik unormuje i ujednolici na terenie m. st. Warszawy postępowanie władz skarbowych przy wymiarze podatku dochodowego na rok podatkowy 1937.

Wnioski Komisji Obciążeń przy Z. I. R. przyjęte na posiedzeniu w dniu 16.IX.37

Całodzienne posiedzenie Komisji Obciążeń przy Związku Izb Rzemieślniczych było poświęcone, poza sprawozdaniem z wykonań i uchwał poprzedniego posiedzenia i z prac specjalnych, podjętych z inicjatywy Związku Izb na terenie władz skarbowych, sprawom niezmiernie ważnym dla rzemiosła jak: normy szacunkowe dochodowości przedsiębiorstw rzemieślniczych, ustalone w związku z wymiarem państwwego podatku dochodowego; zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw na lata 1938 i 1939; projekt reformy ustawodawstwa podatkowego i sprawa finansów komunalnych.

W Komisji było reprezentowanych 14 Izb Rzemieślniczych. Przewodniczył obradom p. E. Bernatowicz.

Po kolejnym zreferowaniu wzmiankowanych spraw przez p. Naczelnika W. Kozłowskiego, w szczegółowej i wyczerpującej dyskusji Komisja zajęła w stosunku do poszczególnych punktów obrad następujące stanowisko:

W sprawie norm szacunkowych dochodowości przedsiębiorstw rzemieślniczych:

Komisja stwierdzając, że Samorząd Gospodarczy Rzemiosła uczynił wszystko odeń zależne ażeby normy szacunkowe dochodowości dla pracowni rzemieślniczych na bieżący rok podatkowy zostały ustalone w wysokości gospodarczo uzasadnionej i popierając w całej pełni zgłoszone w tej sprawie do władz skarbowych uwagi i wnioski przez Związek Izb Rzemieślniczych R. P. postanowiła zwrócić się do Zarządu Związku I. R. o wyłonienie specjalnej delegacji, która by przedstawiła Panu Ministrowi konieczność wydania przez czynniki miarodajne, w terminie możliwie najbliższym, szczegółowej instrukcji w przedmiocie praktycznego stosowania przez władze wymiarowe, zarówno samych przepisów rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1937 r., jak i wysokości ustalonych na rok bieżący norm szacunkowych dochodowości netto.

Wydanie takiej instrukcji leży w interesie nie tylko płatników, lecz również i władz, powołanych do wymiaru państwowego podatku dochodowego.

W sprawie zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw na lata 1938 i 1939:

Komisja poparła w całości uwagi, zgłoszone przez Związek I. R. w tej sprawie do Ministerstwa Skarbu, a mianowicie uznała za wskazane:

1. wyeliminowanie z ryczałtu zakładów rzemieślniczych, na których ciąży obowiązek ustawowy nabywania świadectw przemysłowych VI kotegorii przemysłowej, z uwagi na obowiązek składania przez ich właścicieli zeznań do podatku dochodowego i przemysłowego od obrotu.
2. uzupełnienie rozporządzenia przez przypomnienie postanowień art. 8 pkt. 5 ustawy o pod. przemysłowym, na mocy których wolne są od podatku przemysłowego od obrotu zakłady rzemieślnicze zatrudniające po za ich właścicielami — jednego członka rodziny lub uczniów przemysłowych, o ile właściciele ich posiadają karty rzemieślnicze;
3. zastosownaie zniżonej stawki podatkowej, w szczególności od roku 1939, na mocy postanowień art. 7 ustawy o podatku przemysłowym;
4. przyspieszenie rozpatrywania odwołań;
5. ustalenie maksymalnej wysokości obrotu w kwocie rocznej zł. 50.000 dla przedsiębiorstw opłacających podatek przemysłowy od obrotu w formie ryczałtu.

W sprawie reformy ustawodawstwa podatkowego:

Komisja po szczegółowym przedyskutowaniu uwag, wysuniętych przez obecnych, a wiążących się z poszczególnymi działami ustawodawstwa podatkowego, uznając konieczność rychłej reformy tego ustawodawstwa ustaliła szereg wytycznych, w jakich powinny pójść prace samorządu gospodarczego w tych sprawach. Komisja postanowiła przystąpić do szczegółowego omawiania tych spraw po przepracowaniu ich przez Związek Izb Rzemieślniczych, w myśl wytycznych ustalonych na Komisji.

W sprawie uregulowania finansów komunalnych:

Komisja zaakceptowała stanowisko Związku Izb w tej sprawie, przesłane specjalnym pismem do Związku Miast oraz przedstawione na konferencji w Związku Izb Przemysłowo-Handlowych w dniu 14 września b. r., na której byli obecni przedstawiciele Izb Przemysłowo-Handlowych, Izb Rzemieślniczych oraz Związku Miast Polskich.

Komisja wypowiedziała się stanowczo przeciw wszelkim projektom proponowanych dodatków samorządowych do podatku dochodowego.

Z ŻYCIA SAMORZĄDU RZEMIEŚLNICZEGO I ORGANIZACJI RZEMIEŚLNICZYCH

Z Izby w Brześciu n/Bugiem

DNI URZĘDOWANIA IZBY RZEMIEŚLNICZEJ.

Z uwagi na specyficzne warunki terenowe w jakich pracuje tut. Izba oraz i to, że stałe Komisje Egzaminacyjne działają jedynie w Brześciu n. B., Izba zastosowała już w roku ubiegłym urzędowanie swe w poszczególnych ośrodkach rzemieślniczych. Urzędowanie to prócz działalności egzaminacyjnej objęło też szereg spraw natury informacyjnej, jak również zezwoliło na bezpośrednie zetknięcie się z rzemiosłem tut. terenów.

Na sesjach wyjazdowych przeprowadzano egzamina czeladnicze i kwalifikacyjne, do przeprowadzenia których powołane zostały doraźne Komisje Egzaminacyjne, które uprzednio zostały zaznajomione z swymi obowiązkami, na specjalnie zorganizowanych kursach instrukcyjnych.

W roku ubiegłym zorganizowano sesje wyjazdowe w Pińsku i Kamieniu Koszyrskim, w roku zaś bieżącym przepracowano plan zorganizowania dni urzędowania w miastach powiatowych oraz większych ośrodkach województwa.

Dni urzędowania odbyły się w następujących miejscowościach:

Kobryń, Prużana, i Kosów-Poleski.

W egzaminach przeprowadzonych na sesjach wyjazdowych brali udział pp. Dyr. Izby J. Hołyński oraz kier. działu egzaminacyjnego T. Jędrychowski; działalność komisyj wizytował Prezes Izby p. Jan Pietraszek, bądź delegowany członek Zarządu Izby.

TOWARZYSTWO OPIEKI NAD MŁODZIEŻĄ RZEMIEŚLNICZĄ.

Z inicjatywy tut. rzemiosła oraz grona osób z nim współpracujących powołane zostało do życia w Brześciu n. B. i Pińsku, Towarzystwo Opieki nad Młodzieżą Rzemieślniczą. Stowarzyszenie to zgodnie z statutowymi swymi założeniami nieść ma pomoc młodzieży rzemieślniczej, województwa poleskiego. Prócz innych prac jakie stanowić będą zakres działalności, na pierwszy plan wysunęła się nadzwyczaj paląca konieczność zorganizowania burs rzemieślniczych, któreby umożliwiły młodzieży terminatorskiej znośne warunki bytu i życia.

Podkreślić należy, iż dzięki staraniom tut. Izby oraz nadzwyczaj przychynemu stanowisku Ministerstwa Przemysłu i Handlu, bursy mają już zapewnione podstawy finansowe.

Również dzięki staraniom Izby oraz nadzwyczaj życzliwemu ustosunkowaniu się Ministerstwa Przemysłu i Handlu 6 kandydatów na terminatorów z terenu Polesia otrzymało bezpłatne miejsca w Towarzystwie Bursy Rzemieślniczej dla młodzieży chrześcijańskiej terminatorskiej i przemysłowej w Warszawie.

Z Izby w Białymstoku

NOWY PREZES IZBY RZEMIEŚLNICZEJ W BIAŁYMSTOKU.

Na posiedzeniu Rady Białostockiej Izby Rzemieślniczej wybrany został prezesem Izby na miejsce p. Śliwy, który niedawno zrezygnował ze swej godności, p. Stefan Ścisłowski, rzemieślnik i działacz społeczny z Suwałk.

Z Izby Lubelskiej

ZJAZD RADY WOJ. RZEM. CHRZEŚĆ. W LUBLINIE.

W dniu 12 b. m. odbył się w Lublinie zjazd Rady Wojewódzkiej Rzemiosła Chrześcijańskiego. Po nabożeństwie w katedrze, rozpoczęto obrady w Sali Rady Miejskiej przy nicznym udziale delegatów rzemiosła województwa lubelskiego oraz gości z Warszawy, Poznania i Krakowa. Obradom przewodniczył j. prezes Chodorowski. W prezydium zasiadali pp. Z. Oleśniewicz z Siedlec, J. Wojciechowski z Lublina, K. Szperalski z Hrubieszowa i F. Burzyński z Lublina. Protokułował p. Z. Szałkowski.

Po przemówieniach powitalnych p. wicewojewody lubelskiego i prezydenta miasta Lublina, nastąpiło wręczenie odznaczeń wystawcom biorącym udział w Wystawie Rzemieślniczej W Lublinie, poczem referat n. t. Nowelizacja prawa przemysłowego wygłosił p. prezes Kling z Siedlec. Nad referatem wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos pp. prezes Sobczak z Poznania, dyr. Głapiński z Warszawy, dyr. Ptasiński z Lublina, prez. Nowicki z Warszawy, Z. Oleśniewicz z Siedlec, B. Maiński z Lublina. S. Kasztelewicz z Krakowa, Osiak z Kocka, W. Odrzywołek z Krakowa, prez. Rozkosz z Francji, R. Nowotczyński z Warszawy, prez. Trawiński z Poznania, J. Michalczyk z Lublina. Wyjaśnień udzielił p. dyr. Sikorski z Warszawy. Więk-

szość mówców wypowiadała się zdecydowanie przeciw tezom p. dyr. Ptasińskiego, popierając projekt p. posła Snopczyńskiego. Następnie referaty wygłosili p. prez. Radzymiński n. t. Chrześcijańskie Kasy Bezprocentowe i p. prez. J. Juściński n. t. Organizacja rzemiosła chrześcijańskiego. Nad referatami wywiązała się dyskusja, poczem dokonano wyborów do Rady Wojewódzkiej.

Z Izby w Łodzi

TYDZIEŃ KUPCA I RZEMIEŚLNIKA POLSKIEGO W POWIECIE KOLSKIM.

Stowarzyszenie Kupców Polskich, oddział w Kole, wespół ze Związkiem Rzemieślników Chrześcijan urządza od dnia 3 do 9 października r. b. „Tydzień Kupca i Rzemieślnika Polskiego w powiecie kolskim".

W programie Tygodnia między innymi przewidziany jest pokaz — wystawa. *Na pokaz złożą się:*

1) stoiska miejscowych firm, 2) stoisko pod nazwą „Źródła zakupów" do wzięcia w których zostały zaproszone wszystkie poważniejsze zakłady przemysłowe i hurtownie chrześcijańskie na terenie państwa, 3) stoisko szkolnictwa handlowego i rzemieślniczego, 4) stoisko prasy zawodowej w dziedzinie handlu, przemysłu i rzemiosła, 5) stoisko Stowarzyszenia Kupców Polskich, oddział w Kole, 6) stoisko statystyczne pod nazwą „Cyfry mówią" w którym będzie wszechstronnie zilustrowane życie handlowe, przemysłowe i rzemieślnicze powiatu.

ZAKOŃCZENIE KURSU FRYZJERSTWA DAMSKIEGO.

W dniu 31 sierpnia b. r. w siedzibie Cechu Fryzjerów i Perukarzy w Łodzi odbyło się zakończenie pierwszego kursu doskonalenia zawodowego w zakresie fryzjerstwa damskiego, szczególnie nowoczesnej ondulacji. Na kursie tym prowadzili wykłady i zajęcia praktyczne pp. A. Pacześny — kierownik firmy „Ewaryst" w Warszawie, Mikołaj Orłow, dr. Kazimierz Parnowski i Edward Lewandowski. Kurs ukończyło 43 słuchaczów.

Na kurs uczęszczali jako hospitanci nauczyciele miejscowych szkół dokształcających zawodowych. Po przemówieniach p. Leona Romanowskiego — kierownika Instytutu Naukowego Rzemieślniczego przy Izbie Rzemieślniczej i p. Stanisława Kaucza — Starszego Cechu Fryzjerów i Perukarzy, rozdano słuchaczom zaświadczenia. Kurs stał na wysokim poziomie pod względem teorii jak i praktyki.

Z DZIAŁALNOŚCI ODDZIAŁU INSTYTUTU NAUKOWEGO RZEMIEŚLNICZEGO IM. PIERWSZEGO MARSZAŁKA POLSKI JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W W WARSZAWIE PRZY IZBIE RZEMIEŚLNICZEJ W ŁODZI.

'W roku szkolnym 1936/37 Oddział Instytutu urządził szereg kursów dokształcających i doskonalenia zawodowego na terenie Łodzi i miast powiatowych. Na kursy te ogółem uczęszczało 577 słuchaczek i słuchaczów. Oddział wydawał opinie, instrukcje w zakresie programów egzaminów zawodowych, kursów, podręczników i t. p. zapoczątkował bibliotekę wojewódzką, zbiory okazowych prac z egzaminów czeladniczych i mistrzowskich; organizuje pracownię doświadczalną i poradnię zawodową. Na rok bieżący urządza:

Od dnia 4 października 1937 r. do końca marca 1938 kurs dokształcający zawodowy dla kandydatów do egzaminów czaladniczego i mistrzowskiego, zastępujący ukończenie trzyletniej szkoły dokształcającej i umożliwiający uzyskanie warunków, wymaganych przy dopuszczeniu do egzaminów czeladniczych i mistrzowskich. Praca na kursie będzie się odbywała w grupach metalowych, włókienniczych, drzewnych, spożywczych, różnych. Opłata — 30.— zł. Zapisy będą przyjmowane tylko w okresie od dnia 15 września do 1 paźddziernika w drodze listownej lub osobistej w godz. godz. 11 — 13 w Instytucie, Łódź, Moniuszki 8, tel. 188-39, konto czekowe P. K. O. 603.666, wpisowe zł. 5.—.

Krawiecki kurs doskonalenia zawodowego dla czeladników i samoistnych rzemieślników w zakresie krawiectwa męskiego, od dnia 29 listopada 1937 r. do końca lutego 1938 r. Opłata zł. 20. — Zapisy (wpisowe zł. 5), od dnia 15 września do 15 listopada r. b.

Stolarski kurs doskonalenia za wodowego dla mistrzów, samoistnych rzemieślników i czeladników z zakresu stolarstwa (architektury wnnętrz, mebli nowoczesnych) od dnia 6 grudnia 1937 r. do końca 1938 roku. Opłata zł. 25. — Zapisy (wpisowe zł. 5) o ddnia 15 września do 15 listopada.

Fryzjerski kurs doskonalenia zawodowego z zakresu fryzjerstwa męskiego i damskiego, dla mistrzów, samoistnych rzemielników, czeladników i kandydatów na czeladników, od dnia 6 grudnia do końca marca 1938 r. Opłata zł. 20. — Zapisy (wpisowe zł. 5) od dnia 15 września do 15 listopada r. b.

Kurs uproszczonej księgowości i przepisów rzemieślniczych z prawa przemysłowego i podatkowego dla mistrzów samoistnych rzemieślników i czeladników od dnia 29 listopada do 4 grudnia r. b. Opłata zł. 5. — Zapisy od dnia 15 września do 15 listopada.

Kurs dla podkuwaczy koni: dla mistrzów i czeladników kowalskich od dnia 15 października 1937 r. do 15 stycznia 1938 r. Kurs jest bezpłatny. Uczestnicy otrzymują żywność i kwatery. Zapisy odpowiednich kandydatów przyjmują od dnia 15 września do 1 października Wydziały Powiatowe przy Starostwach Powiatowych.

Z Izby we Włocławku

WALNE ZEBRANIE CECHU KRAWCÓW CHRZ. W WŁOCŁAWKU.

W dniu 12. 7. 37 r. odbyło się w Związku Rzemieślników Chrześcijan we Włocławku przy ulicy Kościuszki 6 Walne Zebranie Cechu Krawców.

Na zebraniu przyjęto do wiadomości i stosowania treść nowego statutu Cechu, uchwalono budżet na rok 1937 oraz dokonano wyboru władz Cechu.

WALNE ZEBRANIE CECHU KOWALI CHRZ. W CIECHANOWIE.

W dniu 28. VIII. 1937 r. odbyło się Walne Zebranie Cechu Kowali Chrześcijan w Ciechanowie w lokalu własnym, ulica Legionów 26.

Na zebraniu przyjęto do wiadomości 1) sprawozdanie z działalności Cechu za rok 1936, 2) Odczytano rozporządzenie władz i okólniki Izby. Ponadto omawiano sprawę Wystawy Prac Terminatorskich w Ciechanowie.

NADZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE CECHU RZEŹNICKO - WĘDLIN. W GOSTYNINIE.

W dniu 11 VII. 37 r. odbyło się nadzwyczajne Walne Zebranie Cechu Rzeźnicko-Wędliniarskiego w Gostyninie.

Na Zebraniu dokonano wyboru Starszego Cechu oraz członków Komisji Rewizyjnej.

WALNE ZEBRANIE CECHU STOLARZY, KOŁODZIEI, RYMARZY I SIODLARZY W PUŁTUSKU.

W dniu 22. VIII. 37 r. odbyło się Walne Zebranie Cechu Stolarzy, Kołodziei, Rymarzy i Siodlarzy w Pułtusku. Na zebraniu przyjęto do wiadomości sprawozdanie Zarządu z działalności Cechu oraz kasowe za rok 1936. Następnie dokonano wyboru władz Cechu.

Z Izby Wileńskiej

Z XXXI ZEBRANIA IZBY

W dniu 9. VIII. 37 r. w lokalu Izby Rzemieślniczej odbyło się plenarne posiedzenie Izby. Przedmiotem obrad była działalność Izby za I-sze półrocze 1937 r. oraz uchwalenie dodatkowego budżetu w sumie 4.500, zł. na 1937 r.

Radni Izby, po dokładnym zaznajomieniu się z działalnością Izby za I-sze półrocze r. b., przyjęli do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie Izby za I-sze półrocze r. b. oraz wyrazili uznanie Zarządowi za prawidłowe wykonanie budżetu oraz za zmniejszenie wydatków w niektórych pozycjach budżetu.

Następnie, po szczegółowym i wszechstronnym uzasadnieniu przez Dyrektora Izby dotyczącym konieczności uchwalenia dodatkowego budżetu Izby na 1937 r. w sumie 4.500 zł. radni Izby jednogłośnie uchwalili dodatkowy budżet zgodnie z projektem przedłożonym przez Dyrektora.

Dyrektor Izby zakomunikował zebranym, że działalność B. O. H. R. wyszła już z niżu i przeszła z pozycji defenzywnej do ofenzywy. Obecnie Izba otrzymała zamówienia z Anglii na sumę 70.000 zł., na wyroby drzewne oraz są przeprowadzane pretraktacje z przedstawicielem firmy holenderskiej o dostawę koszy z wikliny, które są już wyrabiane w jednym z ośrodków koszykarskich w Wilejce Powiatowej, gdzie 15 b. m. odbędzie się zebranie w sprawie utworzenia spółdzielni wikliniarsko-koszykarskiej.

Dalej Dyrektor naświetlił genezę powstania oraz warunki, w jakich odbywa się wydawanie biuletynu przez Izbę. Biuletyn ten jest pomostem współpracy Izby ze wszystkimi organizacjami rzemieślniczymi. Z chwilą zatwierdzenia dodatkowego budżetu przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu objętość i wygląd zewnętrzny biuletynu ulegnie radykalnej zmianie, co obecnie nie może mieć miejsca z uwagi na brak odpowiednich sum w budżecie Izby.

W końcu Dyrektor zaznajomił zebranych o wszczęciu akcji, zmierzającej w kierunku usprawnienia działalności Cechów i Mężów Zaufania.

OBÓZ WYPOCZYNKOWY DLA TERMINATORÓW.

Izba Rzemieślnicza w Wilnie zorganizowała dwutygodniowy bezpłatny Obóz Wypoczynkowy dla terminatorów i młodocianych pracowników, zatrudnionych w warsztatach rzemieślniczych.

W obozie tym, który trwał od 1-go do 15-go sierpnia, znajdowało się około 50 chłopców w wieku od 15 do 18 lat z całego województwa wileńskiego. Obóz znajdował się w Werkach, odległych o 8 km. od m. Wilna.

Chłopcy byli zadowoleni z pobytu w Obozie. Nie od rzeczy będzie tu nadmienić, że wszyscy rekrutują się z najbiedniejszych rodzin, a nawet byli i tacy którzy wogóle nie mieli nikogo z rodziny. Pobyt w Obozie niewątpliwie przyczyni się do wydajności pracy w warsztacie w ciągu całego roku.

Izba Rzemieślnicza w Wilnie, doceniając konieczność urządzania takich obozów, na następny rok zorganizuje podobne obozy dla chłopców i dziewcząt w kilku turnusach.

SPRAWY GOSPODARCZE

W sprawie przystąpienia rzemiosła śląskiego do grupy motoryzacyjnej polskiego związku przemysłowców metalowych

Cech Ślusarzy Precyzyjnych, Maszynowych, Samochodowych i Tokarzy woj. śląskiego zawiązał spółdzielnię p. f. „Ślusarz" zrzeszającą około 90 członków.

Na zebraniu Zarządu Cechu w dniu 20 lipca b. r. postanowiono przystąpić do Grupy Motoryzacyjnej przy Związku Polskich Przemysłowców Metalowych w Warszawie.

Powyższa uchwała jest wynikiem prowadzonej od dłuższego czasu — przez Związek Izb Rzemieślniczych R. P. akcji, zmierzającej do organizacyjnego ujęcia dążności rzemiosła do współpracy na polu motoryzacji.

Jak widać z przytoczonej uchwały najpierwsze pospieszyło z inicjatywą rzemiosło śląskie, wyrażając chęć zajęcia czynnego stanowiska w dziale motoryzacji przez podjęcie produkcji części zamiennych do samochodów.

Związek Izb Rzemieślniczych prowadzi dalsze studia nad możliwościami tej akcji i w innych województwach i zmierza w ostatecznym celu do przystosowania rzemiosła całego kraju do potrzeb motoryzacji.

Dla należytego zużytkowania inicjatywy samego rzemiosła, jak to skoordynowania poczynań Związku Izb Rzemieślniczych wydaje nam się niezbędne organizacyjne związanie zainteresowanych branż i grup rzemiosła z głównym czynnikiem motoryzacji, jakim jest Grupa Motoryzacyjna przy Związku Polskich Przemysłowców Metalowych, i dlatego Związek Izb Rzemieślniczych zwraca się z uprzejmą prośbą o przyjęcie i zarejestrowanie w charakterze członka Grupy zespołu rzemiosła reprezentowanego przez delegatów, których nazwiska podamy w najbliższym czasie.

Tymczasem zespół reprezentować będzie delegowany przez nas Inż. Antoni Dąbrowski, któremu też powierzamy przeprowadzenie petraktacji i merytoryczne załatwienie sprawy akcesu rzemiosła do współpracy z Grupą Motoryzacyjną.

Obrót mąką

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 21. 8. 37. L. D. V. 37831/4/37 zawiadomiło, że od dnia 1. 8. 37. zostają wprowadzone na krajowych giełdach zbożowo-towarowych następujące nowe standarty mąki pszennej i żytniej:

Dla mąki żytniej gatunek I 0 — 50%, gatunek I 0 — 65%, gatunek II 50 — 65%, razowa 0 — 95%.

Dla mąki pszennej gat. I wyciągowo 0 — 30%, gat. I 0 — 50%, gat. I — A 0 — 65%, gat. II 30 — 65%, gat. II A 50 — 65%, gat. III 65 — 70%, razowa 0 — 59%, pastewna.

Z dniem więc 1. 8. 37. przysługują ulgi podatkowe dla tranzakcji giełdowych, dokonanych mąką według wyżej wymienionych standartów.

Zjazd stowarzyszenia właścicieli piekarń R. P.

W dniu 15 sierpnia b. r. odbył się w Warszawie Zjazd Stowarzyszenia Właścicieli Piekarń R. P. przy udziale kilkuset delegatów oddziałów i cechów piekarskich z całej Polski.

W Zjeździe wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Spraw Wewnętrznych mjr. Tachoński, Ministerstwa Wyznań i Opieki Społecznej — dr. Zachert i Izb Skarbowych w Warszawie. Z ramienia Samorządu Gospodarczego Rzemiosła obecni byli dyrektor Związku Izb Rzemieślniczych R. P. Bolesław Sikorski. Prezes Lzby Rzemieślniczej w Łodzi — St. Kopczyński, dyrektor Izby Rzemieślniczej w Katowicach — B. Szmigielski.

Zjazd otworzył Prezez Zarządu Głównego Stowarzyszenia Właścicieli Piekarń R. P. Br. Magiera witając gości i zebranych delegatów i przedstawiając cel Zjazdu, którym jest gruntowne wzmożenie aktualnego układu elementów gospodarczych zawodu piekarskiego i wyszukanie dróg wyjścia z obecnej trudnej sytuacji.

Przewodniczącym Zjazdu wybrano p. Sadłowskiego z Katowic, do prezydium zaś powołano pp. Bralińskiego z Łodzi, Józefowicza z Grudziądza, Klinga z Siedlec, Kmiotka z Mysłowic, Kopydłowskiego z Krotoszyna, Ludwiczaka z Poznania, Fr. Magierę z Krakowa, Rajcherta z Warszawy, Więckiewicza z Warszawy i Witkowskiego z Sosnowca.

Dyr. B. Sikorski witając zjazd wyraził zadowolenie, że Zjazd wysunął na porządek obrad szereg zagadnień, dotyczących nie tylko rzemiosła piekarskiego ale i całego rzemiosła polskiego oraz wyraził nadzieję, że kontakt między samorządem gospodarczym i rzemiosłem będzie się pogłębiał.

W trakcie obrad p. Prezes B. Magiera wygłosił referat p. t. „Ogólne położenie piekarstwa", analizując obecny stan gospodarczy piekarstwa w związku z polityką zbiorową i koniukturą na rynku zbóż chlebowych. Stwierdzając wyczerpanie piekarstwa ze środków obrotowych, prezes Magiera podkreśla konieczność udzielenia piekarstwu kredytu gotówkowego i towarowego. Dużo miejsca poświęcił prezes Magiera sprawie nowelizacji prawa przemysłowego, konstatując jej bezwzględna konieczność i podkreślając życzenienie rzemiosła przyznania cechom praw działalności gospodarczej i restytuowania związków cechów. Prezes Magiera obszernie omówił następnie sprawy podatkowe rzemiosła piekarskiego, sprawę nowelizacji rozporządzenia nad wyrobem, obiegiem mąki i wyrobów mącznych, sprawę umów zbiorowych i godzin pracy w piekarstwie — wreszcie sprawę wypieku w niedzielę i święta, stwierdzając, że sprawa ta nie może być przez piekarstwo chrześcijańskie tolerowana.

Następnie p. Witkowski z Kielc, Angowski z Gdyni i Kopydłowski z Poznania wygłosili referaty analizujace położenie piekarstwa na terenie ich województw.

P. Sadłowski z Katowic omówił kwestię ampanii zbiorowej na rok 1937/38.

O nowelizacji prawa przemysłowego mówili p. Józef Kling i Józefowicz. Referaty ich omawiamy na innym miejscu.

Przedyskutowano następnie sprawę umów zbiorowych w piekarstwie po wysłuchaniu referatów p. Nogowskiego z Gdyni i Kozłowskiego z Krakowa.

Sprawę odpoczynku niedzielnego omówił w swym referacie p. Fr. Magiera z Krakowa.

Po przedyskutowaniu prezes B. Magiera przedstawił sprawę regulowania cen przez władze administracyjne oraz sprawę dozwolonego przemiału. W związku z tym prezes Magiera prosił o przesłanie Zarządowi Gł. kalkulacji wypieku w poszczególnych województwach celem odpowiedniej interwencji.

Po zakończeniu dyskusji i uchwaleniu rezolucji wysłano adresy hołdownicze do p. Prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałka Edwarda Śmigłego - Rydza, Ministra Przemysłu i Handlu i Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę.

W zakończeniu zjazdu załatwiono szereg spraw organizacyjnych.

Zjazd Cechów Rzeźnicko - Wędliniarskich

W dniu 29 sierpnia 1937 r. odbył się w Gdyni Zjazd cechów rzeźnicko-wędliniarskich, przy udziale delegatów z całej Polski.

Otwarcie Zjazdu poprzedziła Msza św. w Kościele Serca Jezusowego, po której ks. Kanonik Turzyński przemówił do zgromadzonych, życząc im owocnych obrad.

O godz. 11-ej w sali Hotelu Centralnego zagaił obrady Zjazdu starszy Gdyńskiego Cechu Rzeźnicko-Wędliniarskiego, p. Piotr Wojtasik, witając zebranych i podkreślając, że dla zaakcentowania ściśle gospodarczego charakteru Zjazdu i powszechnej troski o dobro życia gospodarczego Polski, zwołany został Zjazd do Gdyni, gdzie polski wysiłek i wytężona twórcza praca stworzyły dzieło, które świadczy o sile gospodarczej i politycznej Państwa i Narodu Polskiego.

W zjeździe udział wzięli obok delegatów wszystkich bez mała cechów rzeźnicko-wędliniarskich: przedstawiciel wojewody pomorskiego inspektor Białostocki, przedstawiciel Komisariatu Rządu m. Gdyni naczelnik Moczkiewicz, przedstawiciele miejscowych władz, urzędów i organizacji oraz instytucji gospodarczych.

W imieniu Samorządu Gospodarczego Rzemiosła obecni byli dyrektor Związku Izb Rzemieślniczych Bolesław Sikorski w towarzystwie kier. Wł. Kioka i ref. Stanisława Fijalskiego, prezesi Izb Rzemieślniczych w Toruniu — Piotr Jakubowski, w Katowicach — Piotr Łyszczak, dyrektorzy Izb Rzemieślniczych w Toruniu — Bischoff, w Poznaniu — Ignacy Kurowski oraz grono radców izb rzemieślniczych z Wielkopolski, Pomorza i Śląska.

Obradom Zjazdu przewodniczył prezes Polskiego Związku Cechów Rzeźnicko-Wędliniarskich p. Kazimierz Syller, w prezydium zaś zasiedli pp. Reif i St. Kuczyk z Warszawy. F. Domagalski z Krakowa, M. Drzewicki ze

Lwowa, I. Knopiński z Poznania. W. Matuszewski z Łodzi. K. Wiecha z Chorzowa. P. Broda z Katowic, A. Wieczorek z Rybnika, P. Wojtasik z Gdyni, S. Kot z Lublina, P. Krukowski z Białegostoku. M. Wójcicki z Kielc. L. Palczewski z Kutna, J. Uziałło z Wilna, T. Kaczmarek ze Zduńskiej Woli.

Przewodniczący Józef Syller wygłosił dłuższe przemówienie, przedstawiając cel zjazdu i podnosząc znaczenie pracy rzemiosła rzeźnicko-wędliniarskiego dla życia gospodarczego Polski i ścisły związek tej pracy z rolnictwem, wskutek czego rzemiosło rzeźnicko-wędliniarskie widzi w podniesieniu i urentownieniu warsztatów rolnych również swoją własną korzyść. Prezes Syller zaapelował do zebranych, by po powrocie do swoich warsztatów jeszcze intensywniejszą niż dotąd pracą wykuwali gospodarce krajowej pomyślny rozwój i lepsze jutro. Przemówienie swoje przewodniczący zakończył okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Prezydenta Prof. D-ra Ignacego Mościckiego, Marszałka Edwarda Śmigłego Rydza i Wojewody pomorskiego Władysława Raczkiewicza.

Przed przystąpieniem do obrad zebrani uczcili pamięć zmarłego przed kilku dniami starszego Cechu Rzeźnicko-Wędliniarskiego w Bydgoszczy, ś. p. Franciszka Gutkowskiego.

Wygłoszono następnie szereg przemówień powitalnych, po czym przystąpiono do wygłaszania referatów, obrazujących całokształt położenia gospodarczego rzemiosła rzeźnicko-wędliniarskiego.

I. P. Zabęski z Warszawy wygłosił referat p. t. „Obciążenia naszego zawodu", analizując szczegółowo sprawy podatkowe, wysokość i rodzaj opłat rzeźnych i innych, które w sposób decydujący wpływają na kalkulację produkcji i opłacalność warsztatów.

II. P. Sadłowski z Warszawy przedstawił sprawę reglamentacji cen, przedstawiając rozwój tej sprawy w okresie kilku ostatnich lat i analizując szkodliwość gospodarczą reglamentacji ceny produktu końcowego, jakim są wędliny lub mięso przy pozostawieniu cen na składniki produkcji kształtowaniu się na wolnym rynku.

III. P. Domagalski z Krakowa wygłosił referat p. t. „Obrót żywcem i mięsem i jego przetworami". Referent szczegółowo zanalizował obecne stosunki na rynku mięsnym, przedstawiając jego bolączki oraz chybione zamierzania poprawy drogą tworzenia biurokratycznych instytucji w rodzaju Giełd Mięsnych i Kas Targowych oraz poświęcając wiele miejsca kwestii szkodliwej działalności przemysłu bekonowego. W ostrych słowach referent polemizował z tezami o organizacji rynku mięsnego zawartymi w broszurze Głównego Inspektora Targowiskowego p. Józefa Wojtyny.

IV. P. Red. Kokonarczyk omówił dążenia gospodarcze dla dobra zawodu rzeźnicko-wędliniarskiego i ogólnej gospodarki Kraju przedsiębrane przez Związek Cechów Rzeźnicko-Wędliniarskich w Poznaniu, przedstawiając prace Związku nad nowelizacją prawa przemysłowego, konkurencją przemysłu bekonowego, nielegalnego rzemiosła, nowelizacji rozporządzenia o dozorze nad mięsem i przetworami mięsnymi oraz nad zagadnieniami obrotu zwierzętami rzeźnymi i mięsem.

V. P. A. Wieczorek z Rybnika wygłosił referat na temat aktualnej sprawy, reformy prawa przemysłowego, który omawiamy na innym miejscu.

VI. Wreszcie, jako ostatni z referentów p. Gliwicki z Poznania, przedstawił sprawę spółdzielczości w gospodarce rzemiosła rzeźnicko-wędliniarskiego. Referent wysunął tezę, że przy szerokim zasięgu zagadnień gospodarczych w zawodzie rzeźnicko-wędliniarskim nie można indywidualnie rozwiązywać nasuwających się problemów. Dla uzyskania dobrego wyniku gospodarczego dla poszczególnych warsztatów, konieczne jest powiązanie i skoordynowanie interesów indywidualnych drogą spółdzielczą np. w dziedzinie zbytu skór, zakupu i zbytu jelit, przerobu produktów ubocznych.

Ruch spółdzielczy w zawodzie rzeźnicko-wędliniarskim musi być jednak oparty o instytucję centralną w osobie Centralnego Syndykatu Rzemiosła Rzeźnicko-Wędliniarskiego w Poznaniu, posiadającego w tej dziedzinie wieloletnie doświadczenie i znakomite wyniki pracy.

Nad referatami wywiązała się obszerna dyskusja w konsekwencji której uchwalono następujące rezolucje:

I. *W sprawie nierealnych wymiarów podatkowych.* Zjazd stwierdził, że władze podatkowe nie uwzględniają ciężkiej sytuacji materialnej, a normy średniej zyskowności są stosowane sztywno i nie odpowiadają faktycznym dochodom warsztatów, wobec czego domaga się, aby wymiary podatkowe były stosowane realnie przy uwzględnieniu położenia danego przedsiębiorstwa.

II. *W sprawie opłat rzeźnianych* Zjazd domaga się: 1) obniżenia opłat rzeźnianych, targowiskowych i ubojowych, 2) zniesienia państwowego podatku od uboju, 3) bezwzględnego zwalczania pokątnego uboju i nielegalnego handlu mięsem, 4) zniesienia umiastowienia pracy rzeźni warszawskiej i nierozszerzenia tego systemu.

III. *W sprawach podatkowych i innych obciążeń* Zjazd domaga się:

1) stosowania realnych wymiarów podatków obrotowego i dochodowego przy skrupulatnym uwzględnianiu zdolności płatniczych i indywidualnych warunków pracy poszczególnych przedsiębiorstw;
2) wydatnego zmniejszenia norm średniej dochodowości, które nie odpowiadają faktycznych dochodom przeciętnych warsztatów pracy, tym bardziej w okresie stosowania reglamentacji cen;
3) zmniejszenia stawki podatku obrotowego od branży mięsnej do wysokości 1% oraz umorzenie zaległości podatkowych wynikłych wskutek wyznaczenia nierealnych i wygórowanych wymiarów podatkowych, nie uwzględniających zupełnie ciężkiej sytuacji zawodu rzeźnicko - wędliniarskiego, wskutek stałej zniżki cen żywca oraz spadku konsumcji w ciągu ostatnich kilku lat;
4) zmniejszenia kategorii świadectw przemysłowych, handlowych dla sklepów sprzedających mięso i wyroby wędliniarskie oraz na zezwolenia na sprzedaż w tych sklepach produktów dodatkowych bez obowiązku opłacania wyższej kategorii świadectwa, o ile obrót z tej sprzedaży nie przekracza 10% ogólnego obrotu;
5) wydatnego zmniejszenia wysokości kar, nakładanych przez roczne komisje porządkowe i sanitarne;
6) wprowadzenia zasady stosowania 48 godzinnego tygodnia pracy w branży mięsnej;
7) dopuszczania wypadków przekraczania 8 godzinnego dnia pracy, gdy zachodzi konieczność uchronienia mięsa i przetworów przed zepsuciem;
8) zmiany przepisów istniejącego ustawodawstwa sanitarnego i przepisów rzeźnianych w kierunku zmniejszenia obciążeń rzemieślników wskutek konfiskat całych sztuk żywca i części sztuk, co mogło by wpłynąć na zmianę obecnego systemu ubezpieczeń żywca przez rzemiosło przed stratami, wynikającymi wskutek chorób zwierząt rzeźnych:
9) ograniczenia działalności giełd mięsnych i kas targowych oraz zredukowania obciążeń z tytułu ich działalności;
10) wprowadenia w życie komisji notowań cen;
11) organizowania kas targowych jedynie jako dobrowolnych instytucji kredytowych;
12) zniesienia przymusu inkasowego w Warszawie i Krakowie;
13) wydatnego zniesienia obciążeń z tytułu ubezpieczeń społecznych, z których czeladnicy i uczniowie nie korzystają po usamodzielnieniu się i tracą wniesione wkłady;
14) przystąpienia w jaknajszybszym czasie do wprowadzenia w życie instytucji kas chorych rzemieślniczych, prowadzonych we własnym zarządzie;
15) zakazania naklejania znaczków i pobierania różnych opłat na cele społeczne w rzeźniach miejskich stosownie do ostatniego okólnika Pana Premiera Składkowskiego. skiego.

IV. *W sprawie polityki cen.* Zjazd zwraca się do Ministerstwa Sp. Wew. o pouczenie władz administracyjnych o obowiązku szanowania przepisów prawnych, zniesienia obecnie stosowanego systemu cen maksymalnych i dozwolenia na kształtowanie się cen na poziomie gwarantującym opłacalność warsztatu. W wypadku zaś utrzymania obecnego systemu: 1) rozszerzenia reglamentacji cen na żywiec 2) wprowadzenia zakazu wywozu tłuszczów za granicę, 3) zmiany ostatniego okólnika M. S. Wew. z dn. 21 lipca r. b. o regulowaniu cen.

V. *W sprawie Giełd Mięsnych i Kas Targowych* Zjazd żąda: zastąpienia Giełd Mięsnych Komisjami Notowań Cen i zaniechania realizacji projektu ustawy o Kasach Targowych oraz protestuje przeciw koncepcjom p. Józefa Wojtyny, zawartym w broszurze „Program organizacji rynku mięsnego".

VI. *W sprawie działalności przemysłu bekonowego* Zjad żąda:

a) odebrania wszystkim firmom bekoniarskim wszelkich ulg i przywilejów, z jakich korzystają one z racji kontyngentowego eksportu ze strony Państwa i samorządu terytorialnego,
b) dopuszczenia do udziału w kontyngentach eksportowych rzemieślniczych przedsiębiorstw rzeźnicko - wędliniarskich, nastawionych na eksport i odebrania Polskiemu Związkowi Eksporterów Bekonu i Artykułów Zwierzęcych, prawa podziału w odniesieniu do tych kontyngentów,
c) dopuszczenia do nadzoru nad działalnością Polskiego Związku Eksporterów Bekonów i Artykułów Zwierzęcych reprezentantów rzemieślniczego samorządu gospodarczego,
d) zakazania firmom bekoniarskim wkraczania ze swoją produkcją na krajowy rynek mięsny, zezwalając im jedynie na tym rynku na sprzedaż odpadków mięsnych w stanie nieprzerobionym.

VII. *W sprawie Centralnego Syndykatu Gospodarczego Rzemiosła Rzeźnicko - Wędliniarskiego w Poznaniu.*

Zjazd jednogłośnie uznał Centralny Syndykat Gospodarczy Rzemiosła Rzeźnicko-Wę-

dliniarskiego w Poznaniu za centralną instytucję spółdzielczą rzemiosła rzeźnicko-wędliniarskiego, upoważniając go do występowania wobec władz w sprawach spółdzielczych rzemiosła rzeźnicko-wędliniarskiego oraz do występowania w interesie i obronie całości ruchu spółdzielczego tegoż zawodu.

Uchwałę w sprawie reformy prawa przemysłowego podajemy na innym miejscu.

W dalszym ciągu obrad p. Z. Szymkowiak Skarbnik Związku Cechów Rzeźnicko-Wędliniarskich zwrócił się do zebranych o poparcie funduszu organizacyjnego.

Na zakończenie obrad uchwalono wysłać adresy hołdownicze do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza, J. Em. Ks. Kardynała Prymasa A. Hlonda, Ministra Przemysłu i Handlu A. Romana i Wojewody Pomorskiego Wł. Raczkiewicza.

Ubój zwierząt gospodarskich i spożycie mięsa w r. 1936

„Polska Gospodarcza“ w Nr. 31 podaje informacje dotyczące uboju zwierząt i spożycia mięsa, które podajemy w streszczeniu:

— Według danych, opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny, ubój zwierząt gospodarczych w 1936 r., zestawiony na podstawie sprawozdań miesięcznych, otrzymywanych z rzeźni (ubój, dokonywany pod nadzorem weterynaryjnym) oraz sprawozdań kwartalnych, nadsyłanych przez zarządy gmin (ubój poza nadzorem weterynaryjnym na potrzeby własnego gospodarstwa) — kształtował się następująco (w sztukach): bydło rogate — 3.598,000 (bydło dorosłe i jałowizna — 1.257,200, cielęta — 2.340,800), trzoda chlewna — 5.012,400, owce i kozy — 734.000 i konie — 10,900. W porównaniu z ubojem, dokonanym w 1935 r., ubój wszystkich grup zwierząt w 1936 r. wzrósł, przy czym wzrost ten procentowo do ilości ubitych zwierząt w 1935 r. przedstawiał się, jak następuje: obój bydła— 7,2%, trzody chlewnej — 6,4%, owiec i kóz —9,2% ubój koni — 45,7%.

„Polska Gospodarcza“ podkreśla, że o ile chodzi o stosunek do przeciętnego rocznego uboju, w okresie 1928 — 32, to ubój bydła, trzody chlewnej, owiec i kóz wykazuje w 1936 roku również wzrost, a tylko ubój koni nadal był mniejszy, stanowiąc w ub. r. ok. 68% przeciętnej rocznej za okres 1928 — 32. Ciekawe jest, że o ile ogólny ubój bydła rogatego wzrósł w stosunku do omawianej przeciętnej, to ubój bydła wyłącznie dorosłego zmniejszył się, natomiast wzrósł poważnie ubój cieląt. Ubój trzody posiada stałą tendencję zwyżkową i zwiększa się w ostatnich latach mniej więcej równomiernie. Podobny rozwój wykazuje ubój owiec i kóz, którego rozmiary po przekroczeniu w 1935 r. przeciętnej rocznej z okresu 1928 — 32 nadal wzrastają.

O ile chodzi o ubój zwierząt gospodarskich, dokonywany pod nadzorem weterynaryjnym i poza nadzorem, to ubój pod nadzorem zwiększył się silniej niż ubój, dokonywany na potrzeby własnego gospodarstwa. Należy nadmienić, że wzrost samego uboju w kraju nie może świadczyć jeszcze o wzroście konsumcji wewnętrznej, którą ustalić można dopiero po odliczeniu ilości ubitych zwierząt, które w stanie bitym, bądź w formie przetworów są wywożone za granicę. Według Gł. Urz. Stat. po uwzględnieniu eksportu spożycie mięsa na głowę ludności w kraju wyniosło w 1936 r. ogółem 20.23 kg, w tym mięsa: wołowego — 5.44 kg, cielęcego — 1.77 kg, wieprzowego — 12,73 kg. i baraniego — 0,29 kg (spożycia mięsa końskiego — z uwagi na minimalne jego ilości konsumowane w kraju — nie uwzględniono). Spożycie mięsa w 1935 r. na głowę ludności było mniejsze niż w 1936 r., gdyż wynosiło — ogółem 19.22 kg, z czego na mięso wołowe przypadało 5.03 kg, cielęce — 1,34 kg, wieprzowe — 12,29 kg. i baranie — 0,26 kg.

Toteż w porównaniu z 1935 r. przeciętne spożycie mięsa na 1 mieszkańca w 1936 r. wzrosło przeszło o 5.3%, przy czym w zakresie mięsa wołowego zwiększyło się o 8,1%, cielęcego — o 7,9, wieprzowego — o 3,6%, baraniego — nawet o 11,5%. Wzrost spożycia mięsa na 1 mieszkańca w 1936 r. w porównaniu z 1935 r. był większy aniżeli w 1935 r. w stosunku do 1934 r., kiedy to spożycie miesa wzrosło o 3,3% (t.j. z 18,61 kg na 19,22 kg). Porównywując przeciętne spożycie mięsa w 5-leciu 1928 — 32, które obejmuje częściowo okres pomyślnej koniunktury i okres kryzysu gospodarczego, ze spożyciem mięsa w 1936 r.,

„Polska Gospodarcza“ stwierdza, że spożycie mięsa na głowę ludności w ub. r. było większe, gdyż wzrosło z 18.75 kg do 20.23 kg, t. j. o 7,9%, przy czym spadek wykazało jedynie spożycie miesa wołowego — z 5,92 kg do 5,44 kg, czyli 8,1%, spożycie cielęciny zwiększyło się z 1,52 kg do 1,77 kg, t. j. o 16,4%, mięsa wieprzowego — z 11,0 kg do 12.73 kg, t. j. 15,7%, baraniny — z 0,27 kg do 0,29 kg, t. j. o 0,4%. Jak widzimy, największy wzrost spożycia mięsa na głowę ludności w 1936 r. w porównaniu z przeciętną za lata 1928 — 32 nastąpił w zakresie mięsa cielęcego i wieprzowego. Spożycie mięsa w Polsce na głowę ludności jest jeszcze stosunkowo niskie, gdyż np. przeciętne spożycie mięsa na głowę ludności w okresie 1929 — 31 wynosiło w Niemczech 51 kg. we Włoszech 34.9 kg, w Czechosłowacji 28,7 kg. Naturalnie, że ostatnio mogły zajść nawet

pewne zmiany i mogło nastąpić zmniejszenie spożycia mięsa w wymienionych krajach, jednakże pomimo tych zmian spożycie mięsa w tych krajach byłoby jeszcze o wiele większe aniżeli w Polsce. O ile chodzi o „rozkład terenowy“ konsumcji mięsa w kraju, to należy nadmienić, że z uwagi na występujące różnice w warunkach gospodarczych poszczególnych dzielnic Polski spożycie to jest bardzo nierównomierne. Największa stosunkowo konsumcja mięsa występuje na terenie województw zachodnich, w miarę posuwania się na wschód spożycie maleje, a najmniejsze jego nasilenie występuje na kresach północno i południowo-wschodnich. Jednocześnie stosunkowo większe spożycie mięsa występuje w ośrodkach miejskich i przemysłowych. Spożycie poszczególnych rodzajów mięsa jest również nierównomierne. Najbardziej rozpowszechniona jest konsumcja mięsa wieprzowego, która wynosi przeszło 140% spożycia mięsa wołowego; tak znaczne spożycie wieprzowiny jest spowodowane tym, że gros naszej ludności, t.j. rolnicy i uboższa ludność miast, spożywa przeważnie mięso wieprzowe, natomiast inne rodzaje mięsa są spożywane głównie przez zamożniejszą ludność. Konsumcja mięsa końskiego jest minimalna i mięso to jest przeważnie eksportowane. Specjalne znaczenie posiada w naszych warunkach gospodarczych spożycie baraniny, które dzięki prowadzonej propagandzie stale wzrasta, aczkolwiek jeszcze w nieznacznym stopniu. Konsumcja baraniny na głowę ludności wynosiła w 1933 r. 0,21 kg, w 1934 r. — 0,25 kg, w 1935 r. — 0,26 kg, a w 1936 r. — 0,29 kg. Jednocześnie pewien wpływ na zwiększenie konsumcji baraniny miało wprowadzenie jej do spożycia w wojsku. Z uwagi na wszechstronną użytkowość hodowli owiec (wełna, skóry, mleko, mięso), będącej dostarczycielką surowców dla naszego przemysłu — dalszy jej rozwój jest konieczny. Analiza powyższych danych, zaczerpniętych z „Polski Gospodarczej“ daje powód do wniosku, że spożycie mięsa w miarę wzrostu koniunktury i poprawie położenia ludności będzie nadal się wzmagać. Warunkiem koniecznym wzrostu spożycia, będzie taka cena mięsa, by z jednej strony odpowiadała ona dochodem ludności a z drugiej zapewniała zakładom rzeźnickim rentowność. Droga do osiągnięcia tego prowadzi po przez uregulowanie rynku mięsnego i usunięcie niewłaściwych i gospodarczo szkodliwych stosunków na nim panujących.

RÓŻNE

Realizacja postulatów Konferencji Eksportowej

W związku z konferencją eksportową, która odbyła się w czerwcu r. b. odbyło się w dn. 13 b. m. plenarne zebranie Komisji Obrotu Towarowego, pod przewodnictwem p. ministra M. Sokołowskiego. Na zebraniu tym przewodniczący 4-osobowej Komisji O. T., p. naczelnik W. Jastrzębski zdał sprawozdanie z prac Komisji, której zlecono pieczę nad zrealizowaniem postulatów zgłoszonych na czerwcowej Komisji.

Jak się okazało ze sprawozdania większość zgłoszonych postulatów uległa realizacji. Pewne kompleksy zagadnień wymagają jednak jeszcze zbadania i przedyskutowania.

Do trzeciej wreszcie kategorii należą sprawy, których realizacja może nastąpić w drodze ustawodawczej.

Nowe Prezydium Związku Izb przemysłowo-handlowych

Na Zebraniu Związku Izb Przemysłowo-Handlowych w dniu 5 września r. b. wybrano Prezydium Związku na nową dwuletnią kadencję w składzie pp.: b. minister Czesław Klarner ponownie jako Prezes Związku oraz vice-prezesi: dr. Marcin Szarski — prezes Izby Przemysowo-Handlowej we Lwowie i inż. Julian Cybulski — Prezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach.

Tagi i Wystawy

Z UROCZYSTOŚCI OTWARCIA III TARGÓW MEBLOWYCH W SWARZĘDZU.

Po raz trzeci już znane miasto stolarzy Swarzędz pod Poznaniem przeżywał ubiegłej niedzieli moment uroczystego otwarcia Targów Meblowych. Targi te zainicjowane w roku 1934 przez Wielkopolski Związek Rzemieślników Chrześcijan wspólnie z Cechem Stolarskim w Swarzędzu, zdobywają sobie coraz więcej ustaloną markę.

Przed dokonaniem aktu otwarcia Targów, przemówienie wstępne wygosił prezes Zarządu Głównego Wielk. Zw. Rzem. Chrześć. a zarazem przewodniczący Zarządu Targów Meblowych p. Wojciech Sobczak.

Dalsze przemówienie wygłosił prezes Pozn. Izby Rzemieślniczej p. Władysław Zakrzewski.

Z kolei aktu otwarcia Targów dokonał w zastępstwie Pana Wojewody Poznańskiego,

naczelnik p. Rościszewski, który w krótkim przemówieniu zaznaczył, że Targi Meblowe są dźwignią do podniesienia gospodarczego rzemiosła stolarskiego, gdyż stwarzają nową formę zbytu jego produkcji, po czym w imieniu Pana Wojewody Poznańskiego dokonał symbolicznego przecięcia wstęgi, otwierając tym samym III Targi Meblowe. Wszyscy zaproszeni goście zwiedzili następnie bardzo gustownie urządzone stoiska, oglądając szczegółowo wystawione komplety mebli, które w roku bieżącym odznaczają się rzeczywiście nie tylko solidarnością wykonania, lecz również nad wyraz dobrą jakością materiału i stosunkowo nie wysokimi cenami.

WYSTAWA „WYTWÓRCZOŚĆ POLSKA".

W niedzielę 19 b. m. nastąpi uroczyste otwarcie organizowanej przez Stowarzyszenie Kupców i Przemysłowców Polskich w Łodzi wystawy p. n. „Wytwórczość Polska". Zainteresowanie wystawą wzrasta z dnia na dzień. Będzie ona rewią dotychczasowego dorobku polskiej przedsiębiorczości i energii.

TARGI WOŁYŃSKIE OTWARTE.

W niedzielę odbyło się w Równem uroczyste otwarcie VIII targów wołyńskich.

Na uroczystość przybył marszałek Senatu Prystor na czele wycieczki posłów i senatorów, wicemin. Korsak, wojewoda wołyński Józewski, dowódca O. K. gen. Smorawiński.

Prezes komitetu targów, prezydent m. Równego Wołk, w przemówieniu powitalnym podkreślił rozwój targów, wzrost ich znaczenia gospodarczego, stale zwiększającą się frekwencję i rolę targów, jako popularyzatora Wołynia. Następnie marszałek Prystor dokonał otwarcia targów. Duże zainteresowanie wzbudził dział polskiego przemysłu ludowego i przemysłu motoryzacyjnego oraz pawilon wołyńskiej izby rolniczej, izby rzemieślniczej i liceum krzemienieckiego.

XVII. TARGI WSCHODNIE WE LWOWIE.

Dnia 4 b. m. odbyło się uroczyste otwarcie 17 targów wschodnich. Uroczystość zaszczycił swą obecnością p. minister przemysłu i handlu Roman, pp.: woj. lwowski Biłyk, dyrektorzy dep.: Geppert, Kandel, naczelnicy: Lubieński, Molenda i Sokołowski z min. Przem. i Handlu, wiceprezes kom. obr. tow. Jastrzębowski oraz przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Uroczystość zagaił przemówieniem prezes lwowskiej izby przem.-handlowej p. Szarski. Skolei przemawiał prezydent miasta Lwowa dr. Ostrowski, po czym imieniem wojewódzkiej rady gospodarczej przemawiał dyr. Makowski.

Przemawiał również prezes bukaresztańskiej izby przem.-handlowej.

Otwierając Targi Wschodnie p. minister przem i handlu Roman, wygłosił dłuższe przemówienie, w którym zaznaczył, że Targi będąc wyrazem zdolności organizacyjnych, przedsiębiorczości i inicjatywy sfer gospodarczych wnoszą pozytywne wartości w życie gospodarcze. W dalszym ciągu swego przemówienia p. minister wskazał na rolę problemu surowcowego i związanego z nim handlu zagranicznego.

„Z jakiegokolwiek punktu widzenia podchodzić do problemu stosunków gospodarczych z zagranicą — mówił p. minister — zawsze nasuwa się wniosek, że *Polska musi prowadzić handel morski,* musi być państwem morskim.

Państwo stworzyło na wybrzeżu poważne techniczne zręby tej pracy, które będą konsekwentnie dalej rozbudowywane. Państwo wykonało szereg prac pionierskich, utrzymując zajęte pozycje przez cały okres złej koniunktury. Dziś — w nawrocie lepszych czasów — inicjatywa prywatno-gospodarcza ma warunki zasadnicze do rozwijania twórczej pracy w różnorodnych ogniwach handlu morskiego.

U podłoża tych wszystkich dziedzin — jak w ogóle wszystkich fukcyj społecznych — napotyka się na problem człowieka gospodarującego, bez którego inicjatywy, energii i wytrwałości najpiękniejsze koncepcje ekonomiczne, nie mogą nabrać rumieńców życia. Wśród wszystkich postulatów gospodarczych, jakie mogą być wysunięte, niewątpliwie najważniejszym jest postulat *wzmożenia sprawności jednostek gospodarczych.*

Ten to bowiem czynnik ludzki najbardziej decydująco wpłynie na rozwój i rozbudowę gospodarczą nie tylko Polski, jako całości, ale i poszczególnych jej dzielnic".

Po akcie inauguracyjnym zebrani udali się na plac targów wschodnich, gdzie p. minister P. i H. Roman przeciął symboliczną wstęgę otwierając XVII Targi Wschodnie.

WYSTAWA RZEMIEŚLNICZA W LUBLINIE.

W dniu 5 września p. wojewoda lubelski dr. Rożnowski dokonał otwarcia pierwszej wystawy rzemieślniczej w Lublinie. Rzemiosło lubelskie dzięki różnorodności swej produkcji i wysokiemu jej poziomowi może być uważane jako poważny czynnik gospodarczy. Stąd też organizatorzy wystawy mieli o tyle wdzięczne zadanie, że wystarczyło zaprezentować dorobek rzemiosł i uzupełnić je kilkoma i innymi mającymi zastosowanie w rolnictwie, jako to: rymarstwem, stolarstwem i grupą metalową.

Szkoda, że nie widzieliśmy zupełnie produkcji korzykarskiej pow. biłgorajskiego, mimo, że jako jedna z nielicznych eksportujących bezwzględnie zasługuje na uwagę.

Stoisko Izby Rzemieślniczej, oraz stoisko Centrali Handlowej Rzemiosła, przedstawia się b. korzystnie. Całość wystawy robi wrażenie dodatnie i dobrze świadczy o pomysłowości i wysiłkach organizatorów.

REGIONALNA WYSTAWA RZEMIESL.-PRZEMYSŁ. I ZJAZD RZEMIOSŁA W LESZNIE.

Rzemiosło leszneńskie zrealizowało piękną imprezę — Wystawę Rzemieślniczo-Przemysłową, która stała się żywym dowodem głębokich wartości społecznych i gospodarczych tamtejszego rzemiosła.

Na wystawie reprezentowany był miejscowy przemysł handel i rzemiosło.

Wystawiony dorobek 18-lecia świadczy, że kresowiec zachodni dobrze wywiązuje się ze swych zadań na polu gospodarczym, mimo wyjątkowo trudnych warunków pracy na pograniczu.

W związku z Wystawą odbył się zjazd rzemiosła powiatu leszczyńskiego. — Uchwalone rezolucje podajemy na innym miejscu. ski.

JESIENNA WYSTAWA KATOWICKA „PRZED ZIMĄ".

Okres jesienny powoduje jak wiadomo wzmożenie pracy w warsztatach wytwórczych i zwiększenia obrotów handlowych u kupiectwa.

Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej postanowiło w b. r. dopomóc przed tym sezonem polskiemu wytwórcy, rzemiosłu i kupiectwu, i w tym celu urządza pokaz wystawowy „Przed Zimą" w czasie od 2-go do 17-go października 1937 r. na terenach wystawowych w Katowicach.

WYSTAWA „WNĘTRZE MIESZKANIOWE" W WILNIE.

W dniu 15. VIII. 37 r. w murach po-Franciszkańskich nastąpiło otwarcie wystawy „Wnętrze Mieszkaniowe", zorganizowanej przez Cech Stolarzy, Bednarzy i Tapicerów Chrześcijan w Wilnie, przy współudziale i poparciu Izby Rzemieślniczej w Wilnie.

Otwarcia dokonał marszałek Senatu Aleksander Prystor w obecności wojewody wileńskiego Ludwika Bociańskiego oraz licznie przybyłych przedstawicieli Władz i społeczeństwa. Okolicznościowe przemówienie wygłosił Starszy Cechu Stolarzy, Bednarzy i Tapicerów p. Oszurko Michał. Następnie Dyrektor Izby Alojzy Niemiec odczytał list chorego Pezesa Izby, p. Władysława Szumańskiego z życzeniami powodzenia dla wystawy i wyrazami uznania dla jej organizatorów. Wystawa ta jest prawdziwą rewią produkcji tut. rzemiosła stolarskiego i stoi na bardzo wysokim poziomie pod względem fachowego, gustownego i artystycznego wykonania znajdujących się eksponatów.

W wystawie bierze udział 27 wystawców. Wystawione eksponaty cieszą się ogromnym powodzeniem, czego najlepszym dowodem jest fakt sprzedania już w dniu otwarcia wystawy kilku kompletów mebli.

Frekwencja zwiedzających jest dość wysoka (250 — 300 osób dziennie), co świadczy o dużym zainteresowaniu się wystawą społeczeństwa wileńskiego.

Umiarkowane ceny, ładnie i estetycznie wykonane przedmioty, bogaty wybór różnego rodzaju mebli zachęcają wszystkich do zwiedzenia, tej, tak doskonale przemyślanej imprezy.

Należy nadmienić, że zorganizowanie omawianej wystawy jest ogromnym wysiłkiem ze strony rzemiosła wileńskiego, które mimo obecnej przykrej sytuacji materialnej dąży całą siłą do podniecienia produkcji tut. rzemiosła.

STOISKO CENTRALI HANDLOWEJ RZEMIOSŁA NA WYSTAWIE „PRACA I KULTURA WSI" W LISKOWIE.

Stoisko Centrali Handlowej Rzemiosła na Wystawie „Praca i Kultura Wsi" w Liskowie wyróżniało się estetycznym wyglądem i celowym rozmieszczeniem eksponatów.

W stoisku C. H. R. mieściły się następujące eksponaty: buty, trzewiki, pantofle, mundury organizacyjne, płaszcze letnie i zimowe, ubrania robocze i świąteczne, ubrania letnie z samodziału i zawodowe, ubranka dziecięce, wyroby rymarskie (uprząż robocza i wyjazdowa), pasy do spodni i do mundurów, meble ogrodowe, stoliki i stołeczki, wyroby kowalskie (haki, podkowy, siekiery, toporki, okucia) kłódki, narzędzia ogrodnicze, koła ogumowane do pojazdów konnych, dyszle, powrozy, parciane pasy napędowe do maszyn rolniczych, szczotki do czyszczenia koni, do ubrań, do mycia naczyń, artykuły użytku kuchennego jak: wałki, łyżki drewniane i stolnice, ule. Niezależnie od wyrobów gotowych wystawione były surowce dla zakładów szczotkarskich i tapicerskich. Podczas otwarcia Wystawy P. Premier Sławoj-Składkowski wraz z asystą zaszczycił stoisko C. H. R. swoją osobą, interesując się szczegółowo organizacją i działalnością firmy, a także wystawionymi eksponatami.

Również i Pan Prezydent Rzeczypospolitej, zaszczycił Swoją obecnością pawilon Rzemiosła, żywo interesując się stoiskiem C. H. R. i wystawionymi eksponatami.

Należy stwierdzić celowość udziału C. H. R. w Wystawie w Liskowie, gdyż z jednej strony umożliwionem zostało odbiorcy zapoznanie się z jakością wyrobów rzemieślniczych i źródłem ich nabycia, z drugiej zaś strony C. R. R. zapoznała się z wymaganiami wsi, co przyczynić się może do wzmożenia działalności C. H. R. na odcinku wiejskim.

WYSTAWA „MIESZKANIE I WYPOCZYNEK" W HADZE, W HOLANDII

W dniach od 24 września do 10 października r. b., w specjalnie urządzonych domach wystawowych, największych w Holandii odbędzie się wystawa o charakterze międzynarodowym obejmująca wszystko co jest związane z mieszkaniem i może służyć wypoczynkowi. Z artykułów polskich, które mogłyby być z powodzeniem wystawione w Hadze, wymienić należy przede wszystkim: stalowe konstrukcje domów lub ich plany, całkowite urządzenie mieszkań wraz z instalacją kuchenną, łazienką i t. d., dywany, kilimy, firanki, wyroby tapicerskie, instalacje oświetleniowe i ogrzewalnicze, naczynia sanitarne, szkło i fajanse, bieliznę stołową i pościelową, konstrukcje okien i drzwi, materiały izolacyjne, urządzenia wnętrz kabin okrętowych i samochodowych, wagonów kolejowych, autobusów i tramwajów, przybory do sportów i gier towarzyskich, meble gięte ogrodowe i pokojowe, aparaty radiowe i gramofony, instrumenty muzyczne, wreszcie roboty ręczne i przemysł ludowy.

Ceny stoisk wynoszą: Do 20 mtr. kw. — 15 florenów za 1 m. kw. Od 20 do 40 m. kw. — 13 florenów za 1 m. kw. Od 40 do 100 m. kw. — 11 florenów za 1 m. kw.

Cena stoisk jest duża, jeżeli uwzględnimy, że 1 floren równa się prawie 3 złotym.

Dokładnych wiadomości udzielić może zainteresowanym Związek Izb Rzemieślniczych R. P. — Warszawa, Królewska 23.

I-szy Ogólnopolski Zjazd Młodzieży Rzemieślniczej

W dniach 12 i 13 września r. b. odbył się we Lwowie I-szy Ogólnopolski Zjazd Młodzieży Rzemieślniczej, zorganizowany przez Izbę Rzemieślniczą we Lwowie. Protektorat nad Zjazdem objął p. Wojewoda Lwowski Dr Alfred Biłyk.

Po nabożeństwie w katedrze zebrani udali się w pochodzie przez ulice miasta do teatru Rozmaitości, gdzie nastąpiło otwarcie zjazdu. Przybyli również do gmachu p. wojewoda Lwowski A. Biłyk i prezydent miasta dr. St. Ostrowski.

W imieniu Izby Rzemieślniczej we Lwowie powitał Zjazd p. Prezes Inż. A. Pyrowicz, podkreślając, że zebrana na Zjeździe ze wszystkich stron Polski młodzież rzemieślnicza powinna się złączyć w jednej myśli, by dać Państwu naszemu jak najlepszego rzemieślnika.

Następnie wygłosił do młodzieży przemówienie Prezes tamt. Zw. P. Rzem. Chrz. p. Aleksander Semkowicz po czym zebrał głos p. Wojewoda, wyrażając w imieniu władz, życzenie by Zjazd ten przyczynił się do lepszej i owocniejszej pracy rzemiosła i aby stał się jeszcze jednym ogniwem w dziele konsolidacji Narodu.

W imieniu Zarządu Związku Izb Rzemieślniczych w gorących słowach powitał Zjazd p. mgr. Jan Mencel, podkreślając znaczenie wychowania i wykształcenia młodzieży dla przyszłości rzemiosła.

Poza tym przemawiali p. prof. Gaweł w imieniu Szkoły Dokszt. Zaw. P. M. S. w w. m. Gdańsku oraz na zakończenie uroczystości Przewodniczący Komitetu Organ. Prezes Jan Gutterwil, który zaznaczył, iż Zjazd stanie się pierwszym etapem w pracach nad zorganizowaniem Ogólnopolskiego Związku młodzieży Rzemieślniczej.

Z kolei Zjazd wysłał depesze hołdownicze do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałka Śmigłego Rydza, Prezesa Rady Ministrów gen. Sławoj Składkowskiego oraz P. Ministra Przemysłu i Handlu Antoniego Romana.

O godz. 16-ej uczestnicy Zjazdu udali się pochodem na cmentarz obrońców Lwowa, gdzie złożono wieniec. Podniosłe przemówienie wygłosił p. Prezes Jan Guterwil.

Wycieczka młodzieży rzemieślniczej woj. Nowogródzkiego

W drugiej połowie sierpnia przybyła do Poznania wycieczka młodzieży rzemieślniczej z województwa nowogródzkiego, zorganizowana przez Związek Rzemieślników Chrześcijan w Baranowiczach. W wycieczce brała udział młodzież rzemieślnicza obojga płci praktykująca w różnych zawodach. Rzemiosło wielkopolskie przyjęło wycieczkę młodzieży, jak najserdeczniej.

Wycieczka zwiedziła Rzeźnię miejską, gdzie zapoznała się z metodami uboju humanitarnego, ratusz, Publ. Szkołę Dokształcająco-zawodową Nr. 1. Zamek, warsztaty rzeźniczo-wędliniarskie i t. d.

Kursy dla urzędników w miastach uniwersyteckich

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, rozesłało okólnik w sprawie kursów dla urzędników w miastach uniwersyteckich.

Z okólnika tego dowiadujemy się że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przedsięsięwzięło kroki celem zorganizowania w ostatnim kwartale 1937 r. kursów dla urzędników administracji spraw wewnętrznych w których mogliby też brać udział m. in. urzędnicy i pracownicy, delegowani przez władze samorządu gospodarczego.

Celem kursów jest zapoznanie słuchaczów z dziedzinami wiedzy dającymi szerszy pogląd na świat człowieka i społeczeństwo, niezbędne dla urzędnika publicznego, załatwiającego sprawy dotyczące najistotniejszych interesów materialnych obywateli Państwa, a nierzadko wkraczające w sferę ich społecznego i osobistego życia kulturalnego.

Kongres księgowych polskich

Działając z upoważenia Rady Głównej Zrzeszeń Księgowych i Rzeczoznawców Księgowości w Polsce, zrzeszającej 16 organizacji zawodowych księgowych, Związek Księgowych w Polsce zwołuje Kongres Księgowych Polskich.

Kongres odbędzie się w Katowicach w dn. dn. 31 października i 1 listopada 1937 r., pod hasłem „naprawy gospodarczej", i w tym też kierunku potoczą się obrady.

W Kongresie mogą uczestniczyć wszyscy księgowi, rzeczoznawcy księgowości, personel księgowości, prokurencji, dyrektorzy i właściciele przedsiębiorstw, oraz wszystkie osoby fizyczne i prawne interesujące się księgowością i zasadami prawidłowego gospodarowania.

Wszelkie informacje o Kongresie oraz zgłoszenia przyjmuje Związek Księgowych w Polsce, Warszawa, ul. Złota 6, tel. 266-OO.

Święto Morza w Kutnie

Po nabożeństwie w kościele parafialnym, w którym wzięły udział poczty sztandarowe cechów i organizacji i przemówieniach okolicznościowych, ulicami miasta przeciągnął barwny korowód.

W godzinach po południowych odbyło się w Związku Rzem. Chrześcijan w Kutnie zebranie prezydium L. M. i K. i Zarządu Związku Rzem. Chrześcijan na którym rozpatrzony został wniosek p. Spiewankiewicza Kazim. przedstawiony na zebraniu Zarządu Związku w dniu 11 czerwca 1937 r., i powzięta została uchwała: ufundowania jednostki morskiej przez rzemiosło chrześcijańskie Rzeczypospolitej Polskiej.

Poświęcenie sztandaru Związku Rzem. Chrześc. w Brzozowie

W niedzielę, 22 sierpnia 1937 r. niedawno założony Związek Rrzemieślników Chrześcijan w Brzozowie święcił nowoufundowany sztandar Związku.

Uroczystość zagaił prez. Zw. Rzem. Ch. J. Rogowski, witając imieniem Związku gości oraz brać rzemieślniczą. Po wręczeniu sztandaru przez Vice-prez. Hornunga, prez. Rogowskiemu i przekazaniu tegoż chorążemu Szopie odbyła się wspólna fotografia uczestników.

Cech rzemieślniczy w Żabnie N/D

Walne Wyborcze Zebranie Członków Cechu Rzemieślniczego w Żabnie N/Dunajcem w dniu 4 lipca 1937 r. dokonało wyboru nowego Zarządu Cechu w składzie następującem: Starszym Cechu wybrano Pawła Szarc, Podstarszym Piątka. Do Zarządu: Kołniewicza Franciszka, Burzawe Ludwika, Kozaka Józefa, Włocha Józefa, Szarc Władysława, i Wilchelma Seweryna. Na zastępców wybrano: Fidowicza Stanisława, Banacha Stanisława, Lechowskiego Stanisława, Więcława Józefa, Pyłke Macieja i Saka Wojciecha.

Biura Organizacyjno - Handlowe
przy Izbach Rzemieślniczych
dostarczają Rzemieślnikom wszystkich niezbędnych informacji

Przegląd Prasy

BIULETYN INFORMACYJNY I. R. W KIELCACH — za m-c sierpień b. r. przynosi cały szereg wiadomości z terenu izby, biuletyn organizacyjno - handlowy, sprawę ubezpieczeń życiowych rzemieślników i t. d.

* *
*

GAZETA PRZEMYSŁOWO - RZEMIEŚLNICZA — (sierpień — 1937 r.) poświęcona jest regionom rzemiosła lubelskiego i kieleckiego. Dalsza część „Gazety" omawia przejawy życia rzemieślniczego stolicy.

* *
*

GAZETA PRZEMYSŁU RZEŹNICZEGO (z dn. 22, 25, 29 sierpnia oraz 3 września) zajmuje się zjazdem delegatów Cechów Rzeźnicko-Wędliniarskich w Gdyni i drukuje ciekawy referat p. E. Kokonarczyka, wygłoszony na zjeździe p. t. „Nasze dążenia gospodarcze dla dobra zawodu rzeźnicko-wędlin. i ogólnej gospodarki kraju.

* *
*

MISTRZ PIEKARSKI (Nr. 3) organ mistrzów piekarskich m. st. Warszawy podaje m. inn.: — Do czego dążyć będziemy — Małe nieporozumienie. — Cena mąki i cena chleba — prasa a piekarstwo.

* *
*

PRZEGLĄD RZEMIEŚLNICZY (w numerze 27-ym pisze o XVII Targach Wschodnich, o udziale rzemiosła w Targach, o liceach mechanicznych i t. d.

* *
*

RZEMIEŚLNIK organ informacyjny instytucyj i organizacyj rzemieślniczych na Pomorzu w numerze wrześniowym na tytułowej stronie zamieszcza ciekawy koreferat wygłoszony przez V-prezesa Zarządu Głównego Stowarzyszenia i prezesa S-nia Mistrzów Piekarskich woj. Pomorskiego na ogólnym zjeździe Delegatów Stowarzyszenia. Numer uzupełnia jak zwykle ciekawy w treści „Przyjaciel młodzieży terminującej" poświęcony kształceniu i wychowaniu młodzieży rzemieślniczej.

* *
*

PIEKARZ POLSKI z 29-go sierpnia poświęcony jest w całości rozważaniu po zjazdowym delegatów piekarstwa chrześcijańskiego. Podaje: sprawozdanie z ogólno-polskiego Zjazdu Delegatów Piekarstwa, referaty i koreferaty o ogólnej sytuacji gospodarczej piekarstwa w Polsce, referat i koreferat o zmianie ustawy przemysłowej, o umowach zbiorowych w piekarstwie i t. d.

* *
*

MŁODY ZAWODOWIEC z września przynosi w reportażu z Wystawy paryskiej ciekawe informacje o pawilonie Rzemiosła:

„Pawilon Rzemiosł został również pomysłowo urządzony dając możliwość poznania rozwoju rzemiosła od najdawniejszych czasów, urządzeń prymitywnych i wyrobów równie prymitywnych, służących do zaspokojenia najprymitywniejszych wymagań ludzkich aż do czasów współczesnch. Na podstawie zebranych źródeł przedstawiono z największą dokładnością urządzenie warsztatu rzemieślniczego we Francji w XII czy XIII wieku. Następne eksponaty ilustrują postęp w poszczególnych gałęziach rzemiosła".

* *
*

PRZEMYSŁ SKÓRZANY fachowy organ cechów szewckich w n-rze 15-tym przynosi szereg artykułów występujących w obronie interesów zawodowych szewctwa. Pismo stoi na gruncie potrzeb rozwojowych wytwórczości skórniczo-obuwniczej.

* *
*

KOCK W PRACY I WALCE. Z okazji poświęcenia sztandaru Związku Rzemieślników Chrześcijan w Kocku w dn. 22 sierpnia, który ma być „widomym znakiem solidarności i symbolem zbiorowej pracy" tamtejszego społeczeństwa, ukazała się pod powyższym tytułem jednoniówka wydana przez Zjednoczenie Organizacji Gospodarczych w Kocku. Jednodniówka naświetla wszelkie przejawy życia gospodarczego na tamtejszym terenie nawołuje brać rzemieślniczą do wspólnego gromadnego wysiłku, bo tylko „w jedności jest siła".

Z Wydawnictw

ZYGMUNT CHMIELEWSKI — PODRĘCZNIK SPÓŁDZIELCZOSCI. Wyd. II uzupełnione nowymi danymi. Warszawa, 1937. Nkł. Spółdzielczego Instytutu Naukowego. Str. 175. Cena zł. 2,50.

Od dłuższego już czasu odczuwano potrzebę podręcznika spółdzielczości obejmującego wszystkie najważniejsze zagadnienia spółdzielczości, a więc historię, ideologię, organizację i stan ruchu spódzielczego.

Tę poważną lukę w literaturze spółdzielczej wypełnił, wydany nakładem Spółdzielczego Instytutu Naukowego, „Podręcznik Spółdzielczości“, którego pierwsze wydanie ukazało się w 1936 r. i zostało w bardzo krótkim czasie wyczerpane.

Wydanie drugie poprawiono i uzupełniono nowymi danymi. Pomimo starannego wydania, cena książki w dalszym ciągu wynosi tylko 2 zł. 50 gr.

„Podręcznik Spółdzielczości“ obejmuje następujące działy:

Cz. I — IDEA SPÓŁDZIELCZOSCI — omawia historię, podstawy i istotę spółdzielczości oraz podaje życiorysy i działalność pionierów spółdzielczości.

Cz. II — SPÓŁDZIELNIE LOKALNE — zapoznaje czytelnika z praktyką spółdzielczości, omawia organizacje i prowadzenie różnych rodzajów spółdzielni.

Cz. III — INSTYTUCJE SPÓŁDZELCZE — omawia działalność związków spółdzielczych, central gospodarczych oraz innych organizacji nadrzędnych: naukowych, ideowych wychowawczych, propagandowych i t. p.

Cz. IV — OSIĄGNIĘCIA RUCHU —podaje najważniejsze dane statystyczne o stanie ruchu spółdzielczego w Polsce i na świecie.

„Podręcznik Spółdzielczości“ napisany przez długoletniego kierownika i pioniera spółdzielczości rolniczej, autora wielu książek spółdzielczych i doświadczonego pedagoga, stanowi nie tylko doskonały podręcznik dla szkół spółdzielczych, rolniczych i handlowych, ale również praktyczną książkę podręczną, niezbędną dla każdego działacza społecznego.

Inż. L. Dreher — „WIADOMOSCI PODSTAWOWE Z DZIEDZINY METALOGRAFII ŻELAZA I STALI“. Wydaw. Stowarzyszenia dla Rozwoju Spawania i Cięcia Metali, Warszawa, 1937 r., Str. 49, rys. 25. Cena zł. 1.

Broszura p. inż. L. Drehera, asystenta przy Katedrze Technologii Metali na Politechnice Lwowskiej, zawiera zasadnicze wiadomości z metalografii ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb spawalnictwa, wyłożone w sposób dostępny nawet dla osób nie posiadających technicznego wykształcenia; stanowi ona dla naszej popularnej literatury technicznej nader cenny nabytek. Przystępna cena umożliwia najszersze jej rozpowszechnienie.

Skrzynka pocztowa

P. Ł. Banaszek w Bielsku. Jeśli spólnik cichy w przedsiębiorstwie pańskim nie ma karty rzemieślniczej na prowadzenie krawiectwa nie może to stanowić dla Pana przeszkody w wykonywaniu rzemiosła krawieckiego. Równocześnie wyjaśniamy, że spółka cicha ma miejsce, wtedy gdy spólnik (cichy) uczestniczy w prowadzeniu przedsiębiorstwa tylko wkładem, a co zatem idzie, udziałem w zyskach a także i stratach (od udziału w stratach może być jednak spólnik cichy mownie zwolniony). Firma musiała opiewać na nazwisko Pana.

P. M. Grycuk w Warszawie. Na zapytanie jaki jest zakres uprawnień gorseciarstwa komunikujemy, że w zakres gorseciarstwa wchodzi wyrób gorsetów konfekcyjnych i na miarę pasów biodrowych (uproszczone gorsety) i biustonoszów.

P. Mieczysław Lubowicki w Bydgoszczy. W przypadku przeniesienia siedziby pańskiego przedsiębiorstwa do innego powiatu nie będzie Pan obowiązany ponownie udowadniać dowodu uzdolnienia zawodowego w rzemiośle szewckim, a wystarczy przedłożenie karty rzemieślniczej na szewstwo, przytym zostanie wydana nowa karta rzemieślnicza, a odebrana poprzednio wydana.

DO P.P. PRENUMERATORÓW

Administracja „Rzemiosła“ zawiadamia P.P. Prenumeratorów iż wszystkim, którzy zalegają za prenumeratę za III i IV kwartał r. b. wysyłka miesięcznika od następnego numeru będzie wstrzymana.

Unieważnienia świadectw

Unieważnia się zagubione świadectwo czeladnicze dla zawodu rzeźniczego i wędliniarskiego na nazwisko Jana Buchalskiego w Woli Niechcickiej Nowej.

Unieważnia się zagubione świadectwo czeladnicze dla zawodu rzeźnickiego na nazwisko Emila Wilczka, zamieszkałego w Chorzowie II, przy ul. Pudlerskiej 20. Świadectwo wystawione zostało przez Izbę Rzemieślniczą w Katowicach.

Unieważnia się spalony dyplom czeladniczy wydany 17. IX. 1927 r. na nazwisko Romana Miechowskiego, zamieszkałego w Radomsku, przy ul. Piłsudskiego 21.

Unieważnia się dyplom i książeczkę czeladniczą w zawodzie kowalskim, wydaną przez izbę rzem w Łodzi w r. 1935 na nazwisko Wincentego Sczotarskiego, zamieszkałego w Marynkach, gmina Tłuszcz pow. Łęczycki.

Unieważnia się świadectwo czeladnicze z zawodu ciesielskiego, wydane przez izbę rzem. w Katowicach w dn. 28. X. 1931 na nazwisko Stanisława Tomalika, zamieszkałego w Katowicach ,ul. Graniczna 20.

WIELKI PRZEGLĄD OGÓLNOPOLSKI SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ.

Wielki przegląd współczesnej polskiej kultury artystycznej odbędzie się w Salonie Sztuki Wystawy „Sztuka, Kwiaty Wnętrzne" w Poznaniu w czasie od 3 — 17 października rb.

Komitet działu Sztuki wysłał około 700 zaproszeń do artystów plastyków w całej Polsce, w odpowiedzi na co wpływają liczne zgłoszenia i zapytania.

Artyści, którzy nie otrzymali zaproszeń, zechcą się zwrócić o nie do Komitetu Działu Sztuki — Targi Poznańskie, Focha 18.

Komitet uzyskał już od resortów ministerialnych, samorządów i źródeł prywatnych szereg poważnych sum na zakupy i nagrody.

Prenumerata: Kwartalnie zł. 2., półrocznie zł. 4, rocznie zł. 8

Ceny ogłoszeń: cała strona — zł. 250, 1/2 — zł. 130, 1/4 — zł. 70. W tekście 25⁰/₀ drożej. Unieważnienie świadectw zł. 1.50

Wydawca: Związek Izb Rzemieślniczych R. P. **Redaktor: Julian Strawa**

Druk. „Zgoda" J. Klimczak i S-ka. Zielna 47 Tel. 619-57.